

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 18

Pentadienis, Gegužio (May) 15, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Kaliukų išdirbystės savininkams buvo susikibęs su savo darbininkais, pikituojančiais imonę Toronte. Nuotraukoje matote policininką darant "taiką". Darbininkai išėjo į streiką gindami unijines teises, kuomet savininkas pradėjo laužyti jas.

Tarybų Sąjunga Nori, Kad Vokiečiam Būtų Leista Dalyvauti Pilnu Balsu

GENEVA. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras Gromyko pasiūlė Britanijos premjerui Macmillanui, kad abiem Vokietijoms būtų leista dalyvauti Genvos konferencijoje pilnu balsu. Šis pasiūlymas buvo padarytas išvakarėse užsienio reikalų ministrų pasitarimo,

Wellando Kanalas Užkimštas Laivais

WELLAND. — St. Lawrence jūrų kelias jau užbaigtas ir jūrų laivai jau plaukia į didžiuosius JAV ir Kanados ežerus, bet atrodo, kad laivų judėjimas nėra toks sklandus, kaip buvo manyta.

Buvo sutrukdyimų apie Montrealą ir kitose vietose, bet didžiausias butelio kaklas atsirado Wellando kanale. Kol laivai praplaukia visus šliuzus, užtrunka daug laiko. Už tai prisirenka prie kanalo daug laivų.

Šiuo tarpu prie kanalo laukia 50 laivų.

Kanalas dirba 24 valandas. Nebuvo jokių sutrukdyimų. Bet jie nespėja praleisti visus laivus, kurie atplaukia.

kuris čia prasidėjo šiomis dienomis.

Britų premjeras atmetęs šį Gromyko pasiūlymą. Girdi, tai reikštų Rytų Vokietijos pripažinimą, ko Vakarai labai nenori.

Pirmas dienas ministrai praleis svarstydami, kurios kitos šalys gali dalyvauti. Vakarai, kaip jau yra žinoma, sutinka įsileisti vokiečius stebėtojais.

Yra manoma, kad Tarybų Sąjunga pasiūlys įsileisti Lenkiją ir Čekoslovakiją. Vakarai nori įtraukti Italiją. Be abejonės, svarstant Europos saugumo problemas, būtų gerai, kad nors Vokietijos kaimynės būtų priimtos į šį pasitarimą.

Ši konferencija nesistato uždavinių išspręsti visas problemas. Ji turi paruošti kelia viršūnių konferencijai, kurioje dalyvautų valstybių galvos, kaip prezidentas Eisenhoweras, premjeras Macmillanas, premjeras Chruščiovas ir kiti.

Prezidentas Eisenhower, kaip ne kartą jis viešai sakė, nedalyvaus viršūnių pasitarime, jei ministrų pasitarimas parodys, kad sunku susitarti. Jis nori užtikrinimo

iš anksto, kad jo kelionė nebūsim veiktai.

Viso pasaulio akys dabar nukrypo į Genvą. Visi taikos trokštą žmonės laukia pasitarimo rezultatų, pozityvių rezultatų. Nusibodo visiems gyventi baimėje, kad gali kilti karas dėl tokių nesupratimų, kaip kad dėl Berlyno padėties.

Hitlerizmas Vakrų Vokietijoje dar Gyvas

BONN. — Viena televizijos firma pravedė apklausinę vidurinių mokyklų studentų tarpe — ką jie mano apie Hitlerį?

Studentų atsakymai užrekorduoti televizijoje ir buvo plačiai demonstruojami "demokratinėje" Vokietijoje. Hamburgo dienraštis "Die Welt" rašo:

Devyni iš dešimties studentų tvirtino, kad Hitleris Vokietijai ir bendrai pasauliui padaręs daugiau gero, negu blogo. "Kas nors baisiai bloga mūsų apšvietos sistemoje", baigia "Die Welt" editoriale.

Kas Pirmiausia Žūtų, Jeigu Kiltų H Karas

LONDON. — Pereitą savaitę lankėsi Maskvoje Vakarų Vokietijos laikraščių redaktorių grupė. Jie turėjo pasikalbėjimą su premjeru N. Chruščiovu.

Atsakydamas į užklausimus, Chruščiovas davė vokiečiams įspėjimą. Ir ne tik vokiečiams, bet ir visiems kitiems, kurie dar vis neužtekstinai supranta, ką nuklinis karas reikštų.

Kas pirmiausiai nukentėtų? Pirmiausiai žūtų tos šalys, kuriose amerikiečiai turi savo bazes, sako Chruščiovas.

Chruščiovas užklauses vokiečius, kiek jų manymų reiktų bombų sunaikinimui Vokietijos. Jie atsakė, kad užtektų aštuonių bombų. Tada Chruščiovas pasakęs:

"Ar jūs manote, kad mes neturime aštuonių H bombų? Ir kelių gi reikia išmūšimui kitų Vakarų Europos šalių iš veikimo? Aišku, kad ne daugiau".

Vakarų Vokietija, sakė Chruščiovas, užsispyrus būti Vakarų militariniame bloke ir remti jo agresyvią politiką. Tokia politika, sakė jis, pavojinga Vokietijos žmonėms.

Kas liečia Berlyną, Chruščiovas vokiečiams pasakė:

Keturios jėgos gali palaikyti simboliškas vienuotes vakarinėje Berlyno dalyje nekurį laiką, bet ne kaip okupacinės jėgos. Jos gali būti tenai naujomis sąlygomis.

Jis sako, kad Rytų Vokietija griežtai laikysis nesikišimo į Vakarų Berlyno reikalus. Bet jei Vakarai nepasitiki, Tarybų Sąjunga sutinka dalyvauti su savo kariuomene, kad užtikrintus nesikišimą į Vakarų Berlyno reikalus.

Mokslininkų Balsas Prieš A-Bombas

WASHINGTON. — Trisdešimt devyni mokslininkai reikalauja Jungtinių Valstijų Federalinio Apeliacijų Teismo uždrausti atominių bombų bandymus Marshall salų srityje. Nuo tų bandymų jau mirė kai kurie japonų žvejai.

Tarpe reikalaujančių yra Dr. Linus Paulingas, chemijos profesorius, apdovontas Nobelio dovana, Norman Thomas, socialistas, ir anglų filosofas Bertrandas Ruselis.

Užsakė "Erdvės Laivą" Studijavimui Mėnulio

WASHINGTON. — Erdvių tyrinėjimo komisija pasirašė sutartį su General Dynamic korporacija pagaminti pirmą "Erdvės laivą", galintį nešti 5,000 svarų mokslinių instrumentų ir bent 4 žmones.

Su užsakymu korporacijai įteikta \$33,000,000, bet tuo pačiu kartu ir panašioms tikslams komisija asignavo \$485,000,000.

"Laivas" bus gatavas 1960 ar 1961 metais. Projekto užvardintas "Vega" ir jo tikslas bus rinkti geriausias informacijas apie Mėnulį ir artimiausias žemei planetas.

Tarybų Sąjungoje Gyvena 208,800,000

MASKVA. — Paskeblti žmonių surašinėjimo duomeniai rodo, kad dabartinių metų Tarybų Sąjunga turi 208,800,000 gyventojų. Surašinėjimas buvo pravestas sausio 15.

Vedybų būna 12 iš 1,000 (bėgyje vienu metu), gimimų 25 iš 1,000, mirimų 7.5 iš 1,000. Mirimų procentas žemiausias visame pasaulyje.

Nuo 1956 metų gyventojų skaičius paaugo 8,600,000. Dabar per metus priauga po 3,000,000.

Maskva turi 5,032,000 gyventojų. Leningradas 2,888,000. Prieš karą turėjo 3,015,000. Reiškia, Leningradas dar nepilnai atsigavo iš pokaro.

Tarybų Sąjunga karo metu neteko labai daug žmonių. Nei viena kita šalis tiek nukentėjo.

Pasidairius po Kanadą

Federalė ir Ontarijos vyriausybės susitarė, kad pašalpa būtų duodama ir naujai atvykusiems emigrantams, jei jie atsiduria bedon. Tai geras nutarimas.

Iki šiol, emigrantas, patekęs į bėdą, negalėjo kreiptis pašalpos įstaigon, nes įstatymai sakė, kad visuomenės sunkenybe tapęs emigrantas gali būti išsiųstas atgal, iš kur jis yra atvykęs. Kitaip sakant, išdeportuotas.

Didžiojo ekonominio krizės 1929-30 metais, daugelis ateivių buvo išdeportuoti dėl to, kad jie buvo priversti ieškoti pašalpos.

Premjeras Diefenbakeris kviečia provincijas į pasitarimą liepos 6 dieną. Tai bus kelinta iš eilės bėgyje kelių pastarųjų metų.

Vyriausiu klausimu tokiuose pasitarimuose būna pasidalinimas taksų tarp federalės vyriausybės ir provincijų. Federalė vyriausybė renka taksus nuo pajamų ir paveldėjimo, o paskui tam tikrą dalį duoda provincijoms. Nemažai nesutikimo šiuo klausimu. Visos provincijos nori daugiau.

Šiame pasitarime pirmoj vietoj turėtų būti bedarbių klausimas. Juk daug kam teks būti be darbo ir vasaros metu.

Federalė vyriausybė pakaitė apdraudus nuo nedarbo įstatymą. Pakeliami mokesčiai į apdraudus fondą kiekvienam. Uždedami mokesčiai ir tiems, kurių pajamos didesnės.

Darbininkams nuolaida tik ta, kad vietoj 32 savaičių bus mokama 52 savaites. Bet šia nuolaida pasinaudos tik maža dalis, vyriausiai tie, kurie išeina iš darbo visai ir ima apdraudą iki išima visai.

Tai Ontarijos provinciniai rinkimai įvyks birželio 11 dieną, ketvirtadienį. Reiškia, už nepilno mėnesio.

Liberalai mojąsi grįžti į valdžią. Kitos opozicinės partijos taipgi siekia padidinti savo įtaką.

Konservatai ar liberalai, skirtumo nėra. Ot, jei būtų išrinkta keletas darbininkų atstovų, tai būtų reikšminga. Tie atstovai galėtų padėti darbo žmonėms kovoti už savo reikalus.

Liepos pirmą dieną, karalienės Elizabetos priėmimo, dalyvaus eilė taip vadinamų netituluotų žmonių.

Tarp jų randasi atsižymėję artistai, dailininkai, rašytojai ir Kanados Darbininkų Kongreso prezidentas Claude Jodoin.

Priėmimo ruošėjai matyti atkreipė atydą į kritiką, ku-

ri pasireiškėdavo po kiekvieno karališko vizito. Iki šiol prileisdavo tik ministrus ir kitus vyriausybės žmones ir tituluotus asmenis.

Kanados trokų kompanijos skundžiasi, kad amerikiečiai neleidžia trokams pravažiuoti per Jungtines Valstijas vežant kinietiškas prekes, gautas iš Hong Kongo.

Vežant prekes trokais, kelias būna truputį trmpesnis vykstant per Jungtines Valstijas.

Amerikiečiai naudojami Kanados keliais, vykdamai į Alaską arba iš Detroito į siaurines valstijas.

Valdžios kontroliuojama gelžkelių kompanija — Canadian National Railways — pernai turėjo deficito \$51,500,000. Šiomet numatoma turėti kiek mažesnį deficitą, bet sieksias \$34,400,000.

Dėl to kilo nepasitenkinimas valdytojais. Atsikirsdamas kritikams, CNR prezidentas Donald Gordon pasiūlė atleisti visus, jei nepatin-ka.

Beje, prezidentas gauna \$75,000 algos per metus. Kanadietis

NICOSIA, Kipras. — Archeologai šią vasarą ieškos po vandeniu seniai dingusių miestų.

Apie 40 mylių į šiaurę nuo Romos 50 pėdų gylėje esąs senovinis miestas. Apie 7 mylias nuo Dalmatijos, Jugoslavijos, esąs kitas senas miestas vandenyje.

Esą ir daugiau tokių senoviškų miestų po vandeniu.

Paaiškinkite Tuos Biznierius, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

KNYGOS PARDAVIMUI

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAL. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi sveikatos klausimais patarimai. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IS ISTORIJS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Knyga 318 pusla., kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslp. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prog. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išsivystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenaanti Lietuviai. Parašė R. Mizara. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapių. Kaina 50 centų.

GYDymo ISTORIJA. Parašė Dr. Jonas Stanislovaitis ir Dr. Antanas Petrikas. Knyga 352 puslap. Kaina \$1.50.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. Parašė L. Pruseika. Knyga 304 puslapių. Kaina \$1.50.

IS ATSIMINIMŲ. Parašė Jonas Kaškaitis. Knyga 324 puslapių. Kaina \$1.50.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

Knyga, šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tik tai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs šurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

SIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykiu tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvuz vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laišku, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST.,
Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

Naujas Liaudies Kultūrinis Universitetas

ŠIAULIAI. — Agrozoo-technikumo aktų salėje iškilmingai atidarytas pirmasis mieste liaudies kultūros universitetas. Jį lankys po darbo įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės. Universiteto klausytojai susipažins su komunistinės moralės principais, tarybinės ir pasaulinės literatūros bei meno lobynais. Mokslas universitete truks 2-3 metus.

Pirmaisiais metais išeinamas bendras kursas, o sekančiais metais užsiėmimai vyks literatūros ir meno, jaunosios moters bei tarybinio jaunuolio fakultetuose.

Visai universiteto veiklai vadovaus taryba, kuri rinks rektorius ir skirs fakultetų dekanus. Dėstytojais paskirti politikų ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos lektorai, pedagoginio instituto dėstytojai, literatūros, meno ir kultūros darbuotojai. Bus organizuojamos kolektyvinės išvykos į teatrus, parodas, muziejus, koncertus.

Švedų Moneta

KLAIPĖDA. — Kaip jau buvo rašyta spaudoje, Klaipėdos kraštytyros muziejus įsigijo seną švedų monetą, kuri buvo rasta Nidoje 1956 metais kasant rūšį. Moneta yra 16 x 18 cm dydžio žalvarinė plokštė ir sveria 1 kilogramą 350 gramų. Vienoje plokštės pusėje yra 5 švedijos, karališki antspaudai su 1585 metų data ir užrašas "1 Daler".

Zinia apie šį retą radinį buvo paskelbta švedų laikraščiuose ir sudomino Stokholmo monetų kabinetą.

Šiomis dienomis Klaipėdos kraštytyros muziejaus adresu atėjo laiškas iš Švedijos, kuriame Stokholmo monetų kabineto pavestas Ernest Nathorst - Bes advokatu biuras prašo muziejų prisijusti šios senos švedų monetos nuotraukas.

Klaipėdos kraštytyros muziejaus darbuotojai išsiuntė atsakomąjį laišką kartu su monetos nuotraukomis. Laiške aprašoma ir antra sena švedų moneta. 1 er-1/100 dalis dolerio, išleista 1647 metais. Ji taip pat saugoma Klaipėdos muziejuje.

Savo atsakyme muziejaus darbuotojai pareiškė norą užmegzti ryšius su Švedijos istoriniu muziejumi, kuriame gali būti saugomi kai kurie Klaipėdos miestą liečiantys dokumentai iš pirmosios XVII amžiaus pusės.

Satyrinių Sieninių Laikraščių Apžiūra

Vėniuje, Centriniam kultūros ir poilsio parke įvyko miesto įmonių, įstaigų, bendro lavinimo bei aukštųjų mokyklų satyrinių sieninių laikraščių apžiūra, į kurią buvo pristatyta apie 40 satyrinių sienlaikraščių.

Žiuri komisija bendro lavinimo bei aukštųjų mokyklų tarpe geriausiai įvertino 16-osios septynmetės mokyklos sienlaikraštį "Be žodžių", 2-osios vidurinės mokyklos — "Vėtyklė" ir Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto — "Nuošalė".

Be to, kaip pavyzdinis satyrinis sienlaikraštis respublikinėje apžiūroje bus demonstruojamas Valstybinio Dailės instituto laikraštis "Sprigtas".

Iš įmonių pristatytų sieninių laikraščių geriausiai pripažinti "Raudonosios žvaigždės" kombinato satyrinis laikraštis "Lengvosios kavalerijos reidas", Vitenbergo vardo kailių siuvimo fabriko — "Lygintuvas" ir troleibusų parko — "Žaibo" lapeliai.

Šie laikraščiai bus išstatyti respublikinėje satyrinių sieninių laikraščių apžiūroje.

Ateistų Klubas

ŠILALĖ. — Iškabos su užrašu "Ateistų klubas" prie rajono Kultūros namų nėra, tačiau ji gerai žino rajono darbo žmonės. Čia kiekvieno sekmadienio popietę susirenka ne tik jaunimas, bet ir pagyvenę darbininkai, kolūkiečiai pasiklausyti paskaitų, pažiūrėti filmų mokslinėmis - ateistinėmis temomis. Paskaitas skaito partiniai, komjaunimo ir tarybiniai darbuotojai, mokytojai, gydytojai, žemės ūkio specialistai. Partijos rajono komiteto politinio švietimo kabineto vedėjas Tubys pastaruoju metu perskaitė paskaitą "Kaip darbas sukūrė žmogų". Gydytojai Rutkauskas, Pilkauskaitė papasakojo apie žmogaus nervinės sistemos veiklą, apie mąstymo funkcijas, apie naujausius medicinos mokslų pasiekimus. Salėje įrengti stendai, kuriuose išdėstyta medžiaga pasakoja apie žmogaus, gyvosios gamtos pasaulio ir visatos atsiradimą ir išsivystymą, tarybinio ir pasaulinio mokslų pasiekimus.

Artimiausiu metu ateistų klubą numatomi organizuoti ir prie kitų rajono kultūros namų bei klubų-skaityklų.

Iki šiol žemės ūkyje bakteriologinės trąšos — azoto bakterijos, fosforo bakterijos ir silikatinės bakterijos ir dirvą patekdavo atskirai. Lietuvos žemės ūkio akademijos vyresnysis dėstytojas J. Jankauskas išstudijavo galimybes naudoti šias bakterijas kompleksiskai. Bandymai parodė, jog sklype, patręstame iš karto visomis trimis minėtomis bakteriologinėmis trąšomis, cukrinių runkelių derlius buvo 11,5 centnerio didesnis, negu sklype, patręstame senuoju būdu. Bulvių derlius pakilo net 20 procentų. Naujasis bakteriologinių trąšų naudojimo būdas bus plačiai naudojamas respublikos kolūkiuose.

Nuotraukoje: žemės ūkio akademijos mikrobiologijos laboratorijoje vyr. dėstytojas Jonas Jankauskas (centre), studentų mokslinės draugijos nariai Romas Laurinavičius ir Algirdas Mikaliūnas.

Perėjome į 7 Valandų Darbo Dieną

Prieš ketletą mėnesių Kaucho "Inkaras" kombinato kolektyvas, aptaręs įmonės septynmečio planą, prisiėmė naujus socialistinius įsipareigojimus. Viename iš punktų, kurie buvo įrašyti įsipareigojimuose, nuspėsta artimiausiais mėnesiais pereiti į 7 valandų darbo dieną, išleisti tiek pat kokybiškos avalynės, kaip ir dirbant aštuonias valandas.

Šiandien, gegužės švenčių išvakarėse, mes raportuojame, kad šis įsipareigojimas jau įvykdytas.

Gerai pasiruošus, darbo diena buvo sutrumpinta nuo šio mėnesio pradžios. Kombinato darbo žmonės ėmė dirbti dar su didesniu pakilimu. Jau pirmą dieną perėinant į septynių valandų darbo dieną, guminės avalynės cechas pagamino 400 porų, o tekstilinės — 100 porų sportinės avalynės daugiau, negu buvo pagaminama anksčiau vidutiniškai

Apsigimimai

Apsigimimas, arba pri-gimtas lūšumas, tai įvairūs nukrypimai nuo normalios organizmo sandaros. Jie gali liesti visą organizmą, jo dalį ar tik atskirus audinius. Pasitaiko apsigimusių žmonių, gyvulių, taip pat ir augalų.

Įvairūs apsigimimai jau seniai atkreipė žmonių dėmesį. Į šį reiškinį įvairiais laikais įvairiose šalyse buvo skirtingai žiūrima. Spartoje apsigimę naujagimiai būdavo tuojau pat numarinami, o senovės Indijoje, Egipte, Romoje dievams ir pusdieviams būdavo suteikiama apsigimėlių išvaizda, pvz., dviveidis Janusas.

Ilgą laiką apsigimimai nebuvo moksliskai ištirti ir visai be pagrindo sukeldavo žmonėms baimę. Jie būdavo siejami su įvairiomis stichinėmis nelaimėms, karais, maru ir pan., jie buvo laikomi "dievos bausme". Apsigimusių žmonių atsiradimas buvo aiškinamas žmogaus santykiavimu su velniu. Moterys, kurios pagimdavo apsigimėlius, buvo laikomos raganomis. XVI-XVII a. įvairūs apsigimėliai būdavo viešai deginami, pvz., 1683 m. Kopenhagoje buvo sudeginta motina ir jos sūnus su "katės" galva (veidas ir kaklas buvo apaugę plaukais).

Tiktai ilgainiui, susikauptus daugiau medžiagos apie apsigimimus, juos ištyrinėjus, buvo galima sugriauti įsiaglėjusią klaidingą nuomonę. Viena iš pirmųjų apsigimėlių kolekcijų buvo surinkta XVII a. pabaigoje olandų mokslininko F. Reišo. Susipažinęs su šia kolekcija, caras Petras I labai ją susidomėjo ir 1717 m. ją įsigijo. 1718 m. Rusijoje buvo išleistas įsakymas, įpareigojantis rinkti visus gyvus ir negyvus apsigimusius žmones ir gyvulius. Tokiu būdu kolekcija buvo papildyta.

XIX a. buvo pradėti apsigimimų embriologiniai eksperimentai. Daug naujo į šią mokslo sritį įnešė prancūzų mokslininkai E. ir J. Žofrua Senti-Ileriai. Jų suformuluoti dėsniai sudarė teratologijos pagrindą. E. Žofrua Sent-Ileris pirmasis apsigimimams sukelti panaudojo eksperimentinius bandymus. Apsigimimus jis sukeldavo, keisdamas perimų kiaušinių padėtį, taip pat padengdamas jų kevalą lako ar vaško sluoksniu.

Platesnio masto eksperimentiniai darbai buvo pradėti pirmojoje XX a. pusėje. Mechaniskai paveikus ropelių, žuvų, paukščių ar žinduolių kiaušinėlius, galima sukelti įvairius apsigimimus pvz., gauti dvynius su suaugusiomis galvomis ar uodegomis, stipriai paveikus smegenų struktūrą, gaunamas ciklopiškumas — vienaakystė. Paveikus besidauginantį kiaušinėlių aukštesnę ar žemesnę temperatūrą, spinduliais, pakeitus aplinkos cheminę sudėtį, nštumo metu veikiant motinos organizmą toksiniais produktais, kaip alkoholis ir pan., taip pat sukeliama apsigimimai. Juos sukelia ir įvairūs tiek motininio organizmo, tiek embriono susirgimai, kiaušinėlio apvalkalo pasikeitimai, nenormalus aplinkgemalinio skysčio kiekis ir pan.

Apsigimusių organizmų gyvenimo laikas nevienodas. Vieni jų miršta ankstyvoje gemalinio vystymosi stadijoje, kiti, išgyvenę visą gemalinio vystymosi laikotarpį, miršta tuojau pat po gimimo, o dar kiti organizmai gimę gyvena ir net dauginasi.

Idomus apsigimimo atvejis buvo neseniai pastebėtas ir mūsų respublikoje. Praėjusių metų rudenį Janiškelio raj., Kenelių km., kolūkietis P. Šimoliūnas, grėbstydamas ražienas, išbaidė du kiškučius. Vienas jų buvo žymiai vikresnis ir pabėgo, o antrąjį lėtesnį kolūkiečiai gaudydami užmušė. Užmuštasis kiškutis pasirodė su šešiomis normaliai išsivysčiusiomis kojomis, iš kurių priekinių kojų buvo viena pora, o užpakalinių — dvi poros.

Apsigimimų tyrinėjimas turi didelę mokslinę reikšmę, o apsigimėlių egzemplioriai yra svarbi medžiaga, padedanti išspręsti daugelį bendrų biologinių problemų, kaip organizmo individualaus vystymosi požymių atsiradimas rūšių vystymosi eigoje, taip pat sprendžiant kai kuriuos paleontologijos klausimus.

S. Maldžiūnaitė
(Mokslas ir Gyvenimas)

OTTAWA. — Opozicijos lyderis Pearsonas sako, kad vyriausybė turėtų šaukti visų provincijų konferenciją apkalbėjimui bedarbių problemos ateinančią žiemą.

Šiuo sykiu, reikia pripažinti, liberalų lyderis patal-kė tiesiai į taikinį.

J. Ivašauskas

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

RINKIMAMS ARTINANTIS

Už kelių savaičių, birželio 11 dieną, įvyks provinciniai rinkimai Ontarijoje. Kadangi Ontarijoje gyvena nemažas skaičius lietuvių, tai rinkimai yra svarbus klausimas ir lietuviams. Tiesa, lietuvių kandidatų veikiausiai nebus. Tas, tačiau, nepakeičia rinkimų svarbos. Mūsų reikalai yra tie patys, kaip ir kitų. Nesvarbu, kokios kilmės žmogus atstovauja tuos reikalus.

Be abejonės, mums nėra galimybės kalbėti apie kiekvieno kandidato gerumą ar blogumą. Dabar net ir nežinia, kas kur kandidatuos, išskyrus keletą vietų. Ką galima dabar kalbėti, tai bendrai apie klausimus, kurie liečia ir mus, kaip ir kitus. Taipgi ir apie partijas, kurios dalyvaus rinkimuose, ir jų nusistatymą arba pažiūras į tuos klausimus.

Reikia dar pridėti, kad ir tie patys klausimai ne vienodai liečia visus žmones. Už tai, kad žmonės ne vienai klasei priklauso. Kas gera turtingiesiems, tai labai dažnai būna negera darbo žmonėms. O tokie klausimai kaip tik ir vaidina svarbiausią vaidmenį rinkimuose. Pavyzdžiui, tam tikra komisija yra paruošusi eilę pataisymų įvairiems įstatymams, kurie siekia susiaurinti darbininkų teisių. Aišku, samdytojai ir bendrai turtingieji stengsis išrinkti žmones, kurie remtų tuos jų sumanymus. Darbininkai, iš kitos pusės, turėtų stengtis pastatyti seimelyje žmones, kurie vestų kovą prieš tuos sumanymus. Tai vienas pavyzdys, parodąs rinkimų politiką.

Kal kam gali atrodyti, kad dabartinė vyriausybė šaltai atsinešė į tuos sumanymus. Tas, tačiau, nereikia, kad ji yra užtikrinimas. Reikia nepamiršti, kad šie metai buvo rinkimų laukimo metai. Kokia gi vyriausybė gali būti, jeigu ji nesupras, kad tokiais metais negalima daryti tokius dalykus, kurie sukeltų prieš ją žmones. Visai ko kita galima laukti rinkimams praėjus ir užsitikrinus galią keičiamais metams.

Darbo žmogui būtų lengviau ginti savo reikalus, jeigu valdvietėse būtų daugiau tokių atstovų, kurie paėina iš darbo žmonių, kurie ir nebūdami valdvietėse gina darbo žmonių reikalus. Dabartiniu laiku daugelis ir liberalų partijos kandidatų gražiai kalba. Bet ar jie pakėlė pirštą už darbo žmonių reikalus ne rinkimų metu? Kur jie buvo iki šiol?

Reikia dar gerai įsidėmėti ir tai, kad klaida manyti, jog jei negalima dar išrinkti daugumos, tai neverta net ir dalyvauti rinkimuose. Nors vieno ar kelių išrinkimas yra jau nemažas laimėjimas. Dažnai tik nemažas skaičius balsų už darbo žmonių kandidatus turi didelę reikšmę. O kada darbininkai balsuoja už fabrikantų partijų žmones, aišku, jie dar padrasina juos sunkti iš darbo žmonių dar tvirtiau kiekvieną galimą prakaito lašą.

JŲ SAULĖ LEIDŽIAS

Aną dieną susitiko prezidentas Eisenhoweras, Churchillas, Dullesas. Trys seniai, kurių du jau išėję iš aktyvaus veikimo. Sakoma, kad ir George Marshall guli ligos patale be žado. Veikiausiai ir daugiau žymių lyderių, taip neseniai vaidinusių vadovaujančią rolę pasaulyje, šią dieną žvelgia vienas į kitą atsiveikindami.

Žinoma, nieko čia nuostabaus nėra. Visiems tenka pasenti ir mirti. Skirtumas tas, kad jų išėjimu iš aktyvumo užsidaro žymus istorijos lapas, užsibaigia vienas iš įžymiausių istorijos epizodų.

Jų vietas, be abejonės, užima kiti. Bet naujiems vadovams galėtų būti aišku, kad kaip tų vyrų dienos praėjo ir nebegrįš, taip ir tas pasaulis, kuriame jie vaidino vadovaujančią rolę, praėjo ir nebegrįš. Kaip niekas negali sugrąžinti jiems sveikatą ir išgelbėti gyvybę, taip nebus galima sugrąžinti sveikatą ir išgelbėti gyvybę tam, už ką jie taip atkakliai grūmėsi. Senas pasaulis, kapitalistinis pasaulis, pamažu turi užleisti vietą naujam pasauliui, socialistiniam pasauliui.

Faktai Apie Tibetą

Dr. James G. Endicott

(Šio straipsnio autorius, dabar Kanados Taikos Kongreso pirmininkas, daug metų gyveno Kinijoje. Faktiniai, jis užaugo Kinijoje, nes jo tėvai buvo misijonieriai Kinijoje. Vienu tarpu jis buvo Čiang Kai-šeko patarėju. — Red.)

Vienu iš ankstyviausių mano prisiminimų kaip berniuko tolimuose Kinijos vakaruose buvo ilgos Kinijos kareivių eilės, žygiuojančios Chengtu gatvėmis 1910 metais, vykstant į Tibetą. Aš sutikau olandų misijonieriaus Rijnhartho našlę, kurios vyras buvo nužudytas tibetiečių. Ji davė mums vaikams gražų mažutį pekinietišką šunelį. Tuo metu Manchu vicekaralius, Chao Erfung, įgyvendino Kinijos viešpatavimą Tibete ir niekas nedraudė jam tai daryti. Kinijos viešpatavimas Tibete faktiškai buvo per 1,000 metų. Nėra tarptautinių įstatymų, kurie ginėtų Kinijos teises į Tibetą.

Laikė britų okupacijos Indijos, ypatingai po 1880 metų, britai darė viską, kad pašalinus iš Tibeto kiniečių kontrolę ir paėmus Tibetą savo žinion. Ankstyvesnės britų intrygos baigėsi militarinio užpuolimo 1904 metais, kurio metu jie buvo užgrobę Lhasą. Tuo metu to laiko Dalai Lama pabėgo į Kiniją ir ieškojo pagalbos. Galų gale Britanija ir carinė Rusija turėjo pasirašyti sutartį rugsėjo mėnesį 1904 metais, pripažindamos Kinijos teises į Tibetą. Dalai Lama buvo pašauktas į Pekiną ir formaliai paskirtas Tibeto administratorium.

Nuo to laiko iki šių dienų britai niekad nenustojo bandę atplėšti Tibetą nuo Kinijos ir sumažinti kiniečių kontrolę. Realiniai Indijos

elementai prisidėjo prie jų intrygų, o dabar ir amerikiečių slaptoji tarnyba (C.I.A.) veikia visu pajėgumu per budistų organizacijas, per Čiang Kai-šeko bazes Tailande ir šiaurinėje Burmoje. Didžiama reikmenų sukilėliams Tibete buvo numesta iš šių bazių. Kuomet aš buvau pietrytinėje Azijoje pastaruoju laiku, aš užėjau ant vieno budistų centro, kur turėjo modernišką amerikiečių parūpintą spaustuvę vienas vienuolynas, kurs siuntinėjo JAV stiliaus antikomunistinę literatūrą po visą šiaurinę Aziją. Mes galime tikėtis, kad ši politinė kova bus sutvirtinta.

Tibeto Draugijos Pobūdis

Svarbiau, negu tarptautinės intrygos Tibete praecityje, yra Tibeto draugijos pobūdis, norint išaiškinti Tibeto sukilimą. Tibeto draugija (santvarka) yra pati primityviausia visame pasaulyje. Yra daug tokių primityviškų draugijų Kinijos pasienyje. Yra apie 70 mažų grupių, kurios bendrai sudaro 30,000,000 gyventojų. Bet Tibetas yra labiausiai atsilikęs ir lamaizmas jį palaiko tokioj padėtyje. Dalai Lama nėra vyriausias šalies valdonas. Feodaliniai žemvaldžiai ir genčių viršininkai tikrai naudoja jį savo siekiams. Didžiumą savo laiko jis buvo jaunametis, tad valdymas buvo rankose regentų, kurie ir privertė jį bėgti į Indiją pastaruoju laiku.

Tibeto draugija paremta vergija ar baudžiava. Žemvaldys turi teisę ant baudžiauninko gyvybės. Jis gali nupiauti ranką, jei vagia, ar nukirsti koją, jei bando pabėgti. Visur nežinystė, ligos ir prietarai. Vienuoliai vargšo baudžiauninko smegenis

Minia Eina

Dalia Urnevičiūtė

Eina minia, vėliavų šlamesy susisupus,
Skraido lapeliai pražydušios vyšnios baltos,
Žygio ritme dega akys ir šypsoji lūpos.
Eina minia! Rodos, žemę apeis — nesustos.

Na! Neapeis, o apskris, kaip pavasario gandas.
Saulėj išskleidus raudonus sparnus vėliavų,
Žemė drebės ten, kur ginklą klastingai galanda,
Žemė žydės — kur balandžiai skraidys virš galvų.

Žemė mana! Ji rami krauna nuostabius žiedus —
Baltus, kaip sniegas, raudonus, kaip kraujo lašai.
Darbui, svajonėms ir dainai užtenka čia vietos,
— Melui ir klastai mūs žemėje vietos mažai...

Eina minia, savo taikųjį ginklą iškėlus, —
Rankose jos — tik vaikai ir balandžiai maži,
Rankose jos — tiktai gležnos pavasario gėlės...
Žemė mana! Tu žydėk ir rami, ir graži.

plauna ir terorizuoja nuo pat vaikystės. Jis klausio iš baimės reinkarnacijos (jis gali sugrįžti į pasaulį kaip utelė). Veikia taip vadinama Ula sistema. Tai priverstinis darbas, neapmokamas darbas dėl žemvaldžio. Nuoma dažnai siekia 60 procentų per metus. Visi socialiai negerumai pateisinami "dieviškomis sankcijomis".

Mes turime žodį "dieviškas" dėti į ypatingus sveitimženklius. Lamaizmas Tibete yra mišinys budizmo su senoviniu garbinimu dievų ir baimės vėlinių. Šimtmečius atgal vienuolynai atėmė galią iš karaliaus, tad "Didysis Lama" pasidarė galva teoretiškos valstybės ir pasiskelbė reinkarnacija vieno iš legendinių Tibeto dievų. Nuo to laiko atsirado "dievas-karalius". Budizmas originalė formoj Indijoje ir visoje Azijoje, kur jis panašus tai formai, mokina gerumo ir teisybės, bet nemokina tikėjimo į gerą sutverėją gyvybės, kurios tikslas yra melė ir teisingumas. Teologiniai kalbant, budistai yra tokie pat ateistai, kaip ir komunistai. Tas faktas patvirtino man besikalbant su gerai žinomais budistų kunigais iš Burmos ir Ceylono. Budistų tikslas yra atsiekti Nirvanos ar "Nieko", kas reiškia atsiekimą tobulybės tam tikru gyvenimo būdu, kad nebereiktų vėl įsikūnyti. Gyvieji budos yra tie, kurie, pasiekę tokios padėties, tobulybės, laisvanoriai išsizada jos ir sugrįžta į gyvųjų tarpą, kad padėjus kitiems atsiekti Nirvanos. Yra apie 1,000 "gyvųjų budų" Tibete šiuo tarpu.

Norint pilnai nušviesti šią senovišką religiją, reiktų didelės knygos. Bet užteks, aiškinantis Tibeto sukilimą, suprasti, kad kada įvedama modernišką mokslinę apšvietą į tokią primityvišką draugiją, tai atsiranda kultūrinis konfliktas su religiniais organizacijomis, nors tikėjimo laisvę Kinijos vyriausybė užtikrina. Krikščionys gali atsimiti griežtą persekiojimą ir net bausmes mirtimi tokių žmonių, kaip Kopernikas, Galilėjus, Brunas, Darvinas ir Freudas.

Siekiant duoti Kinijos mažumoms modernišką mediciną, modernišką mokslą, modernišką industriją ir laisvę nuo vergijos, nuomos, bado, gentiškų diktatūrų, siekiant išnaudojimo pilnai gamtinių šaltinių visų naudai, — aišku, negalima išvengti konflikto ir reakcinių grupių sukilimų. Kol tie reakcionieriai turi šokią tokią viltį, kad Jungtinės Valstijos "sugrįš" ir atsteigs seną tvarką, t. e. kurie kovoja prieš pakaitas, neišsizadės kovos,

Mūsų Gyvenimo Šeimininkas

Teofilis Tilvytis

Kiekvienas naujas pavasaris vis labiau jaudina; svarbiausia dėl to, kad jie kas kartą darosi vis šviesni ir puošnesni.

Šis pavasaris išsiskiria iš kitų: ankstyvas, šiltas, nusiskaidrinęs ir pasipuošęs žalsvais daigeliais ir lapeliais. Kokius žiedus šis pavasaris mums krauna ir skleidžia, kokius vaisius tie žiedeliai užmėgs ir subrandins?

Šis ankstyvas, pirmasis naujojo septynmečio pavasaris mūsų gyvenimą papuošė trimis žiedais. Tie žiedai — tai trys nauji įstatymai: mokyklos priartinimo prie gyvenimo, gamtos apsaugos ir žmonių buitinio aprūpinimo įstatymai, kurių globoje galės sėkmingai toliau vystyti mūsų gyvenimas. Šie trys įstatymai, kuriuos priėmė pirmoji neseniai išrinktos LTSR Aukščiausiosios Tarybos sesija, vaizdingai išreiškia mūsų partijos ir vyriausybės rūpestį kiekvieno tarybinio žmogaus mokslu, darbu ir poilsiu.

Smetoniškieji, tariamai vieninteliai nepriklausomybės ir tautinės kultūros kūrėjai, išbėgdami, kaip tie paukščiai, į šiltus kraštus, mums paliko pusę milijono temokančių parašyti tris kryžiuokus beraščių, t. y. tiek, kiek šiuo metu nuolatos sėdi mokyklos suolo jaunuolių, neskaitant didelio neakivaizdininkų būrio. Mūsų aukščiosios mokyklos pokariniais metais paruošė apie 30 tūkstančių kvalifikuotų specialistų; tiek pat jos pasiryžo paruošti iki septynmečio pabaigos. Į mūsų pramonę ir žemės ūkį gaivia srove įsilieja baigęs vidurinį mokslą jaunimas. Naujoji tikrovė iškėlė reikalą bendrąjį mokslą priartinti prie gyvenimo, specializuoti jį, kad moksleivis greičiau galėtų atskleisti savo gabumus, juos išvystyti ir surasti savo vietą komunizmo kūrėjų eilėse. Daugumoje respublikos vidurinių mokyklų jau dūžgia metalo ir medžio apdirbimo staklės, steigiasi mažieji kolūčiai, veikia namų ruošos klasės, šalia teorinio mokslo, moksleiviai pernai savo dirbtuvėse pagamino įvairiausių reikmenų daugiau kaip už ketvirtadalį milijono rublių.

Kapitalistiniais pagrindais tvarkomas gyvenimas visose srityse buvo nukreiptas į darbo žmogaus išnaudojimą; jis atimdavo iš jo jėgas, sveikatą ir teisę džiaugtis gyvenimo grožiu. Klasinėje visuomenėje dargi į gamtą buvo žiūrima tik kaip į papildinimo šaltinį. Tariamoji žemės reforma kunigo

Krupavičiaus ir Smetonos viešpatavimo laikais leido dvarininkams išsikirsti miškus, kuriuos tarptautiniai pirkkliai greit nušlavė nuo mūsų žemelės veido. Dar daugiau miškų išnaikino hitleriniai okupantai, iškirsdami puikų pušyną dargi sostinės pakraštyje — Zvėryne. Tarybiniai žmonės plačiausiu mastu atsodina pušynus, ažuolynus, jaunuolių priežiūrai paskirdami kvalifikuotus, tarybinės mokyklos paruoštus specialistus. Pusantrą šimtą gražiausių miškų paversti draustiniais. Puikūs Žuvinto ežeras šiandien žinomas visoje mūsų šalyje kaip vienintelis "Gulbių ežeras", kuriame pagaliau susirado sau ramią prieglaudą taurieji paukščiai. Gulbės Lietuvoje šiemet pirmą kartą peri ir susilauks savo šeimos padidėjimo. O tai iškalbingai kalba apie žmonių meilę savam kraštui ir jo gamtos turtams.

Iš praeities mūsų kaimo centrai — valsčių ir dargi apskričių miesteliai buvo būdingi dvaro rūmais ir parku, bažnyčia, karčiama ir turgaus aikšte, kurioje buvo susitelkusios krautuvės.

Dvare ir klebonijoje lėbavo turtingieji, o smuklėje pastutines kapeikas palikdavo vargingieji darbo skruzdės. Atrodė, kad kitaip ir būti negali. Bet vieną kartą darbo žmonės paėmė valdžią į savo rankas, ir atsiskleidė nauji horizontai. Turgaviečių vietoje auga medeliai ir žydi gėlės, aplink jas išsiriakio balti mūriniai pastatai, viešbučiai, gyvenamųjų namų korpusai, sporto aikštynai, parkai. Pasiturintis Joniško rajono centras buvo nuskrįstas: arti jo nėra nei upės, nei ežero. Žmonių poreikiams augant atsirado ir noras ir galimumas tą skriaudą likviduoti: štai per artimiausius dvejus metus Joniško gyventojai susilauks didelio, moderniško, visoje respublikoje geriausio vandens baseino, kuriame joniškėčiai per vasaros karščius galės maudytis ir vystyti vandens sportą.

Prisimenu, iš gimtojo kaimo į apskrities miestelį tekdavo važiuoti 3 valandas, o jei tai buvo ruduo ir purvas, turėdavai iš namų išvažiuoti ir grįžti tamsoje. Klampodamas prieš kalniuką paskui vežimą pėsčiom, kad lengviau kuinas užtemptų vežėčias, galėdavai prisivajoti, kiek tik tau tilpdavo. Praėjo 20 metų. Antai, tame pačiame kaimo, po tuo pačiu klevu stovi žalsvas, numazgotas pastrečios tonos sunkve-

žimis, kuriuo kolūkiečiai tą pačią dieną pasiekia sostinę, sutvarko reikalus ir vakarie nei grįžta namo. Vilniaus ir Kauno turgavietėse jūs sutiksite savo vaikystės draugus iš tolimiausių Lietuvos rajonų, kurie sakosi atvažiuavę pakeliui pasitaikiusiomis lengvomis mašinomis. Ne visi noriai patikės, gal būt, kad šiuo metu apie šimtą "Elfos" fabriko darbininkų ir tarnautojų turi nuosavas mašinas ir motociklus, kuriais jie poilsio dienomis pasiekia tolimiausius respublikos užkampius, Palangą ir kitas gražias vietas. ir spėja į darbą grįžti pailsėję. Man atrodo, teigiamas reiškinys yra ir tai, kad pas mus eilės pasiliko, gal būt, tik prie lengvųjų mašinų krautuvės. Tuomi, atrodo, turėtų susidomėti ir bėgliai į fordu tėvynę, skalijantieji apie tariamąjį badą Lietuvoje.

Bet mes, grožėdamiesi naujais pavasario daigais ir žiedais, neprivalome užmiršti ir sausųjų šakų bei piktžolių. Jas pamiršti dargi prieš šventinio stalo būtų ne vien apsilaidimas. Mūsų mokyklose yra baltarankių pedagogų, skersakiuojančių į naujienas mokykloje; mūsų administraciniame aparate yra atbukusių storžievių biurokratų, kertančių klevus parkuose... šaukštams gaminti; yra pardavėjų ir padavėjų, nesigėdinančių imti iš pirkėjo daugiau negu kainoraštyje parašyta. Yra dar šiukšlių ir nešvarumų, kurias šiame septynmetyje mes privalome iššluoti.

Laimei, tie reiškiniai negali nulemti mūsų pavasario grožio, veržlumo ir jėgos; tai yra tik sausos šakelės, kurias reikia nulaužyti. Mes matome visur naujo daigus, kurie miestus ir miestelius supa naujais gamyklų ir gyvenamųjų namų pastatais, žaliuojančiais gintiniais laukais išpina vis tankesniais asfaltuotų kelių tinklais, iš neįžengiamų pelkynų iškelia naujas dirvas, kolūkių gyvenvietes apsodina bendrais sodais.

Naujosios, kasmet atsinaujinančios tikrovės fone mes matome naujais bruožais praturtėjantį žmogų — mūsų gyvenimo šeimininką; tie bruožai — tai gili išmintis, toli numatantis žvilgsnis, jaunatvės dvasia ir tvirta valia. Tai jis — tas Komunizmo kūrėjas, paprastas darbo žmogus, kurį mes sutinkame grindžiantį gatvę, sodinantį medelį, statantį namus, gaminantį mašinas ir duoną, pagaliau, šiandieną su daina žygiuojantį Gegu-

Laiškas iš Vilniaus

(Liaudies Balso administratorius K. Kilikevičius gavo laišką iš Vilniaus nuo P. Tumėno, kurs, kaip žinote, yra nelabai seniai grįžęs iš Kanados. Kadangi Kanados lietuviai įdomaujasi sugrįžusiųjų gyvenimu, tad dedame šį laišką į laikraštį. — Red.) Mylimas Drauge Kostai!

Aš jūsų prašymą išpildžiau tuojau, bet su laišku taip ir susivėlavau. Labai atsiprašau. Ir prašau dėl to nesistebėti ir nekaltinti manęs. Aš tikrai čionai pasidariau ir inteligentiškesnis, ir drausmingesnis ir visuomeniškesnis. Tai atsitiko todėl, kad nebegyvenu monotoniškai (kaip būdavo Kanadoje, miškų rajonuose). Mano liuosą laiką paėmė suėjimai ir išėjimai, kurie tokie malonūs, kad savaitės ir mėnesiai bėga akimirka. Aš tik stebiuosi, kad mane apleido daugelis įvairių ligų, kamavusių Kanadoj.

Kostai! Man norisi išreikšti savo dėkingumą jums, Ylai ir Janauskui, kaip vadovaujantiems Kanados lietuvių pažangiam judėjimui, kurs prisideda prie kovos už socialistinę santvarką. Mūsų laikas emigracijoje bėgyje 30 metų tikrai nepražudytas.

Su čionykščiu gyvenimu aš pilnai sutapau. Dirbu normaliai, ne taip, kaip Kanados giriose. O štai dar kitas mano gyvenimo didelis plusas. Aš ir apsigėdžiau ir dar su 33 metų mergaite. Tai man atsirado didesnis noras gyventi. Aš turiu draugų iš įvairaus užsiėmimo. Sakyčiau artimiausias mano asmeninis draugas, tai V. Už-

žės Pirmosios kolonoje Lenino vėliavos šešelyje.

davinys, senas žurnalistas, kadaise buvęs redaktoriumi laikraščio "Vilžus" ir Vilniaus Vadavimo Sąjungos pirmininku. Jis važinėjęs po Ameriką, moka angliškai, Susitinku ir savo pusbrolių poetą Antaną Miškinį. Turiu giminių ir iš jaunesnės kartos, Vilnių einančius aukštuosius mokslus. Tai įdomu su jais susitikti ir praleisti laiką.

Poeto Miškinio brolis Vincas randasi bėglių tarpe Kanadoje, Toronte. Aš jį vos atvažiuosį lankiau Londone, Ontarijoj. Jis tuomet man išsireiškė, kad visas jo nusikaltimas prieš tautą yra tame, kad laike Hitlerio okupacijos dalyvavęs Pabaltijos diplomatų konferencijoje. Jis taipgi buvo smetoniniu valdininku. Jo brolis Antanas eiluoja ir dabar, gyvena gražuose namuose Antkalnyje, Vilniuje.

Sutinku daugelį sugrįžusių iš Pietų Amerikos. Visi jie patenkinti čionykščiu gyvenimu. Šusitinku ir su kanadiečiais ir vėliausiai atvažiuosiais Deksniais, montrealiečiais, kurie atsivežė ir šuniuką. Girdžiu, kad Vilniuje yra ir buvęs torontietis R. Klinga, bet jo dar nesuėčiau.

Tuom ir baigi šį laišką. Pasveikink draugus Gutauską, Galinaitį, Kevėžienę (policininko žmoną). Linkiu jums visiems geros sveikatos.

P. Tumėnas

OTTAWA. — Kanada ir Jungtinės Valstijos susitarė palaikyti nuolatinį patruliaciją abiejų šalių pakraščiuose Atlante ir Pacifike.

Orlaiviai ir laivai dieną ir naktį saugos pakraščius nuo "priešo".

Kanados Lietuvių Literatūros Draugija

Kviečia jus talkon į apšvietos sklaidimo veiklą

Lietuvių Literatūros Draugija per savo gyvą yra išleidusi 64 lietuviškas įvairaus turinio knygas. Dalis jų skelbiama L.B. atskirame skelbime. Prašome talkon padėti jas platinti ir prisidėti prie daugiau knygų išleidimo.

Kurie neesate nariais prašome stoti į Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją. Kiekvienas narys pasimokėjęs į metus po \$2.15 gauna po naują tais metais išleistą Draugijos knygą ir trimėnesinį žurnalą "Šviesa". Šiuo laikotarpiu stojantieji nauji nariai į K.L.L.D gauna priedų veltui po vieną knygą iš seniau išleistų ir dabar skelbiamų pardavimui. Prašome pasinaudoti šia proga. Būkite apšvietos kultūrinėje draugijoje nariais.

Norintieji gauti daugiau žinių apie stojimą Draugijon rašykite:

K.L.L.D. Centros Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ontario

Ročesteriečiai Gražiai Parėmė Liaudies Balsą

Pereitą šeštadienį, gegužės 9 d. teko dalyvauti ročesteriečių ruoštame L.D.S. 11 kuopos parėngime — vakarienėj. Tai buvo tikrai gražus parėngimas. Ročesteriečiai savo nuoširdžiu visuomeniniu darbštumu, svetingumu ir pavyzdingu parėngimų pravedimu toli pralenkė kitų vietovių lietuvius. Jų parėngimuose dalyvaujantiems niekad nėra kuo nusiskusti, o atvykusius iš kiek toliau, tai priima ne tik parėngime, bet ir savo namuose, kaip artymiausius ir labiausiai pasilgtus savo gimines ar draugus, nors tai ir būtų tik pirmą kartą susitikę ar pažinę.

Minėtame parėngime iš apie 150 dalyvavusių, daugumą sudarė prieš pirmą pasaulinį karą į JAV atvykę lietuviai. Daugelis jų jau septintą ir net devintą dešimtį metų savo amžiaus skaito, bet savo darbštumu, gyvumu ir visuomenišku ryšingumu nepasiduoda senatvei. Čia nereiks nusistebėti, jei matysi porę, kurios sudėtas metų skaičius jau apie 150, o linksmai ir gyvai šoka polkas, valcis ir kitus šokių. Prisiminus apie gyvenimo viltis ročesterietis to parėngimo gvardijus W. Černauskas sako: "Juk žmogaus amžius 100 metų, tai aš to ir siekiu"; kitas geras tos kolonijos veikėjas R. Barauskas sako: "Jei yra žmonių išgyvenusių po 150 metų, tai kodėl man negyventi iki tiek?" Šie draugai ne tik dėl savęs, bet ir dėl visuomeninio reikalo linkę, kad dar ilgiau gyventų negu jie mojąsi gyventi.

Iš ročesteriečių puikių šeiminių nepaprastai skaniai paruoštos vakarienės, daugelis kitų ypatingai pradingusių šeiminių, tikiu, galėtų gauti daug naudingų patarimų ir vertų pavyzdžių.

Puikiai kooperuojant keleto ročesteriečių, prisiminus Liaudies Balso ekonominį reikalą, ypatingai susidūrimą su netikėtomis išlaidomis

dėl linotipo taisyčių, tuoj mūsų gerieji draugai suaukojo \$72.00 ir keletas atsinaujino prenumeratas. Kiek kas aukojo bus paminėta sekancioje LB laidoje.

Toks puikus ročesteriečių atsiliepiamas padarė gerą pradžią LB užsimojime sukelti būtinai reikalingą vasarinę paramą \$2,500. Linkėtina, kad ir kitų vietovių lietuviai, LB draugai, pasektų ročesteriečius.

Kanadiečiai, dalyvavusieji ročesteriečių parėngime, reiškiame nuoširdžiausią padėką už tikrai malonų priėmimą ir gausų parėmimą Liaudies Balso.

Kostas K.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. V. Raskevičius, Rockford, Ill., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Smolenskas, Miami, Fla., užrašė ir prisuntė naują prenumeratą.

T. Stankevich, New Westminster, B. C., pakeisdamas adresą laikraščio siuntinėjimui paaukojo \$2.00.

A. Stripeika, Elizabeth, N. J., prisuntė nuo Prano Šiaulio \$50.00 aukų.

"Laisvės" administracija, prisuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Tunyla, Škotija, prisuntė už ten gautą naują, atnaujintą prenumeratą ir aukų, viso \$20.00.

A. Gukas, Lockport, Ill., užrašė naujų ir kelias prenumeratas atnaujino Lietuvon.

B. Kvietinskas, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų.

V. Vitkus, Toronto, pridavė už jo gaunamą iš LB raštinės spaudą \$2.00.

Pasiturintis torontietis, užėjęs į LB raštinę ir pasivadinęs save X, paaukojo Liaudies Balso paramai \$50.

S. Karvelis, Forest Hill, Ont., per torontietį Pet. Paajuodį atsinaujino prenume-

ratą ir paaukojo \$10.00. K. Baltuška, Hespeler, Ont., lankėsi Toronte ir per J. Ziulį atsinaujino sau ir broliui Argentinon prenumeratas ir paaukojo \$11.50.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo G. N. Švedų \$1.50 aukų.

A. Maigis, New Toronto, per J. Grigaliūną pridavė \$5.00 aukų dėl linotipo taisyčių sąskaitos apmokėjimo.

S. Jakavičienė, Toronto, atsinaujindama prenumeratą, paaukojo \$6.00 dėl linotipo taisyčių sąskaitos apmokėjimo.

J. Shukis, Kimberley, B. C., prisuntė LB vasarinei paramai bei linotipo taisyčių sąskaitos mokėjimui \$10.00 aukų.

J. D., Sao Paulo, Brazilija, prisiusdamas keletą atnaujintų prenumeratų pranešė, kad ten Jonas Bernotas paaukojo LB paramai 50 kruižerų ir V. Nemeikšis 20 kr.

J. Sakalas, Kapuskasing, Ont., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo LB paramai \$5.00.

J. K. Alvinas, San Francisco, Cal., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno skaitytojo 50 c. aukų.

A. Balčiūnas, Montreal, atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$3.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo: Geo. Kvetkauskas, Wilkes Barre, Pa., \$3.50;

J. Krivickas, Montreal, \$6.00;

B. Zukauskas, Port Arthur, Ont., \$2.00;

M. Simon, Brooklyn, N. Y., \$3.00;

A. M. Schall, Wadena, Sask., \$1.00;

Ch. Keras, Detroit, Mich., \$3.50;

A. Kulikauskas, Toronto, \$1.00;

Jos. Zink, Nanaimo, B. C., \$2.00;

M. Spaičys, Montreal, \$2.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Aino Pirskanen, kuri nusiskundė, kad karališkąjį policiją norėjo įtraukti į šnipinėjimą. Policija davus suprasti, kad jeigu ji duotų informacijų, tai gal policija padėtų jai gauti pilietybę. Ji jau 34 metus išgyveno Kana-doje, bet pilietybės vis negauna.

siems 18 metų.

Įvesti provincijojej proporcionale rinkimų sistemą.

Priimti provincijalį teisių bilij.

Rinkiminė Progresyvės Darbo Partijos Programa

TORONTO. — Bruce Magnuson, Progresyvės Darbo Partijos Ontarijos lyderis, kartu ir tos partijos kandidatas St. Andrews kinstituencijoje Toronte, paskelbė rinkiminę programą. Kadangi ir kitose konstituencijose tos partijos programa maždaug tokia pat, tai bus galima susidaryti vaizdą, už ką PDP stovi šiuose rinkimuose Ontarijoje. Ji maždaug tokia:

Ontarija turėtų priešintis amerikiečių norams steigti nuklinių sviedinių bazes Ontarijoje.

Ontarija turėtų oficialiai remti judėjimą už sulaikymą nuklinių bandymų, dėl kurių ant provincijos krinta radioaktyvios dulkės, ypatingai pietinėj provincijos dalyje.

Sulaikyti švaistymą provincijos natūralių turtų, o vietoj to plėsti pastovią ekonominę bazę steigiant industrinius užvedimus apdirbimui Ontarijos žaliavų.

Padaryti galą JAV korporacijų kontrolei gaminime ir pardavime Ontarijos gaminių, gaminamų amerikinių kompanijų šakų Ontarijoje.

Pasiųsti Ontarijos prekybinę delegaciją į užsienius, įskaitant ir socialistines šalis, kaip Kinija ir TSRS, kad gautų rinkų Ontarijos gaminiams.

Įsteigti Ontarijos Tyrinėjimų ir Pardavimo departamentą.

Nacionalizuoti pamatines industrijas, tokias kaip Avro, ir plėsti gamybą taikos gaminių, kad pakėlus darbo žmonių gyvenimą ir sumažinus nedarbą.

Sudaryti visuomenišką korporaciją apdirbti mui Steep Rock geležies rūdos ežerų galvinyje.

Padidinti kreditus su mažomis palūkanomis dirbantiems fermeriams, kuriems reikalinga finansinė pagalba.

Įvesti griežtesnę kontrolę bankų, industrinių korporacijų ir kredito institucijų.

Padėti išmokėti skolas už namus ir baldus bedarbiams ir sulaikyti mėtymus iš namų.

Remti statybą žemos nuomos namų, kad padėjus mažas pajamas turintiems žmonėms.

Priimti įstatymą nustatymui 40 valandų darbo savaitės be sumažinimo atlyginimo, vienodai apimantį vyrus ir moteris.

Priimti įstatymus, kurie užtikrintų darbininkams teisę organizuotis, kolektyviai tartis ir streikuoti.

Provinciale vyriausybė turi pasiimti ant savo pečių pradinio mokslo išlaidas, kol bus susitarta su Ottawa dėl visiškos atsakomybės už apšvietą.

Duoti naują dalybę savi-valdybėms pakeičiant savi-valdybių aktą taip, kad joms būtų duota daugiau demokratinė teisė ir galios vietiniuose reikaluose.

Sudaryti teisingą, demokratinę vyriausybę. Seimelio nariai, užsiima spekuliacija, pelnagrobyste ar kokiu kitu negeistinu užsiėmimu, turi būti laikomi pilnai atsakomingsiais prieš įstatymus už jų kriminalius veiksmus, reikalui esant atstatomi, pašalinami.

Duoti rinkimų teises visiems piliečiams, sulauku-

siems 18 metų.

Įvesti provincijojej proporcionale rinkimų sistemą.

Priimti provincijalį teisių bilij.

TORONTO. — Pataisos Institucijų ministras Wardrope pranešė, kad panaikinamas plakimas pataisos namų įnamiu.

Jei negalima pataisyti jauno žmogaus lavinimu ir pamokinimais, tai plakimas jau nebe pataisys, sako jis.

OTAWA. — Agrikultūros ministras pranešė, kad vyriausybė nustos pirkusi kiaušinius. Vietoj to ji įves "deficiency" išmokėjimus.

Tokiu būdu, sako jis, pagalbą gaus mažesni gamintojai, o didesni bus priversti sumažinti gamybą. Taip tai bus pašalintas kiaušinių perviršius.

OTAWA. — Trans-Canada Airlines planuoja įvesti ateinančiais metais grynai džetinius keleivinius orlaivius.

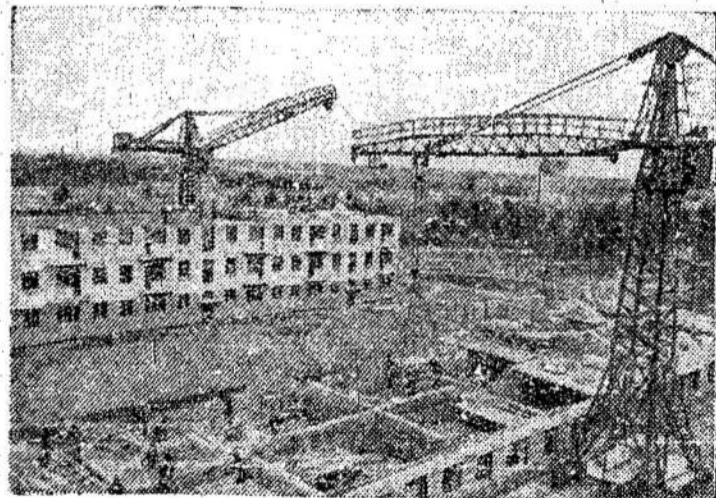
Tais orlaiviais kelionė tarp Toronto ir Vancouverio užtruks apie dvi valandas.

Toks orlaivis kainuoja \$11,000,000.

LONDON, Anglija. — Konservatai išrinko 100 atstovų daugiau vietiniuose rinkimuose, o darbiečiai prarado 123.

Manoma, kad Macmillano vizitas Maskvon ir bendrai palinkimas prie susitarimo su TSRS žymiai pakėlė konservatų įtaką žmonėse.

LISBON. — Premjeras Salazar skelbia, kad buvo susektas ir sunaikintas suokalis pakeisti Portugalijos vyriausybę. Suokalininkų priešakyje buvęs generolas Delgado, buvęs kandidatas į prezidentus.

Novosibirsko apylinkėj statomas mokslinis miestelis ant 1,200 hektarų žemės. Bus įsteigta 14 institutu,

mokslininkams ir darbininkams gyvenamieji namai ir visa kita. Nuotraukoje matote statybą apartmentų.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

F. Kaušakis turėjo operaciją ant vidurių. R. Kazėnienė, Jean Talon, I. Salala, J. Jukonis randasi ligoninėse.

Nors pavasaris kviečia į laukus, tačiau montrealiečiai turės dar vieną balių. Jis bus gegužės 16 dieną Vytauto Klube, J. Skinkio atsišveikinimo su klubiečiais, kaip seno pirmininko, ir perdavimo pareigų naujam pirmininkui, J. Džiaugiu.

Gegužės 2 dieną J. P. Juškevičių draugai suruošė jiems staigmeną ryšium su 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėmis. Vaisės įvyko Vytauto klube.

St. John, Que., Singer Manufacturing Co. davė notas, kad paleis iš darbo 400 darbininkų.

Sako sulaukė užsakymus iš Pietų Amerikos.

Kvebeko provincijoje yra 8 prolo ligų ligoninės, kuriose randasi 25,000 ligonių. Yra dar 9,000 laukiančių vietos.

Šimtas keturios Reitmano drabužių parduotuvės, kurių dauguma randasi Montreale, 1958 metais padarė pelno \$1,659,200. Atidarė 12 naujų parduotuvių, o šiais metais dar atidarys 15.

Aišku, mažos parduotuvės turės pasitraukti iš kelio. Taip tai ir ryja didysis kapitalas mažesnius biznierių, varb į darbininkų ar bedarbių eiles.

Kvebeko pašto tarnautojai reikalauja pakelti algas \$480 metams. Dabartinė jų alga \$2,850 metams.

St. Hyacinthe, Que., plieno darbininkų streikas užsibaigė. Truko 6 mėnesius.

Darbininkai iškovojo 10 centų į valandą ir kitų pagerinimų. Vadovavo CCCL.

250 Bouschatel plytų darbininkų išėjo į streiką, reikalaudami pripažinti jų unioną. Vadovauja CLC.

Atleido iš darbo 300 miesto darbininkų, daugiausiai iš parkų departamento. Ramina, kad netrukus vėl pasauks į darbą.

Salvation Army Montreale praėjusiais metais davusi alkaniems 100,000 valgių, 80,000 nakvynių benamiams, 12,000 šeimų įvairios pagalbos, 9,000 aprūpinus laikinu darbu.

Iš to matyti, kiek vargulių yra Montreale. O tai ne ji viena rūpinasi skurstančių šelpimu.

Federalė valdžia sutinka duoti \$8,000,000 į Kvebeko bedarbių fondą, jei kita tiek idės provincialė valdžia, kaip kad yra daroma kitose provincijose.

Montreale yra 85,000 bedarbių.

Visoj Kanadoj kasmet sudėga \$500,000,000 vertės turto. Pereitais metais Montreale apart turto sudėgė 35

Montrealietis

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

Ukrainų Opera "Kazokai už Dunojaus" Montreale

Scena iš operos "Kazokai už Dunojaus", kurią torontiečiai ukrainai pastatys Montreale sekmadienį, gegužio 17 d., 2.30 val. po pietų, HER MAJESTY'S THEATRE, 1421 Guy St. Pastatyme dalyvauja Ševčenkos Vyrų choras, Hahilka Moterų choras, Stygų orkestras ir solistai. Vadovauja Mary Skrypyk, diriguoja Eugene Dolny. Įžanga nuo \$1.00 iki \$3.00. Tikėtus galima gauti teatro kasoje dabar.

Žodis čia Gimusio

Vedamajame "Už religinės tvoros" buvo reiškiama mintis ir dėl lietuviško jaunimo. Norėčiau atsilipti į tai.

Aišku, kad fanatizmas, dukaborų ar menonitų, yra stabdžiu gyvenimui. Tačiau lietuvius sudėti į tą patį kubilą — karčiai juokinga. Sveikuose rėmuose išlaikymas tautiško veido toli gražu neprilygsta fanatizmui. Jaunimas, išaugęs tokioje aplinkoj, neatsilikis nuo bendro gyvenimo.

Aš pati gimiau šiame krašte ir niekuomet nesijaučiu, kad mano tėvų kalba ar žinojimas mano tėvų gimtinės istorijos padarė mane gyvenimo atžagare. Anaipol, aš visuomet jaučiaus pranašėnė, visuomet man malonu ir dabar priminti kitiems, kad mano kalba yra šaka Sanskrito — seniausios kalbos. Įrodymui galėdavau cituoti anglų kalboj enciklopedijas. Dar daugiau, bent kokie įvykiai mano tėvų gimtinėj man

visuomet buvo artimi širdžiai. Ir esu tikra, jei mes čia gimę lietuviai grupės formoj galėtume nuvažiuoti aplankyti savo tėvų žemę, tiek pat džiaugsmo patirtume, kaip ir tėvai. Mielai norėčiau išgirsti kitų čia gimusių nuomones ir vedamojo rašytojas būtų teisingesnis, jei leistų gimusių vardu patiem išsireikšti.

Tame pačiame numery kitų dalyj yra apgailėstaujamas nepakankamas knygų vėjus. To gal ir nebūtų, jei tėvai skaitytojais sutiktų su mano mintimis. Tėvų yra laisva valia, kaip auklėti savo vaikus. Tačiau aš niekuomet neužmiršiu savo lietuviškų pamokų. Mano tėvelis dirbo sunkų kasyklos darbą, bet jis ir mamytė visuomet surasdavo laiko lietuviškom pasakėčiom ir lietuviškai knygai man. Jei tėtėi, po sunkaus darbo valandų, gimtoji kalba buvo brangi, tai man dar brangesnė. Mano nuomone, žmogus daugiau

vertas, kuris nesigėdina savo tėvų tautybės.

Tiesa, ne visur įmanoma vaikus mokyti kalbos. Tėvų darbas, mišrios vedybos ir kitos kliūtys yra svarbūs faktoriai. Bet slapstytis po fanatizmo skraiste — per žema.

Man teko susitikti net trečios kartos Amerikos lietuvių vaikus. Jie vartoja gražią lietuvių kalbą. Ir juos jokia būdu negalėtume priskaityti prie tų, kurie stabdė bendrą gyvenimą. Daugelis iš jų yra profesiniai žmonės, kurie sėkmingai savo darbe.

Išvadoj, manau, kad tikrai ne vieta lietuviškoj spaudoj skatinti lietuviško veido panaikinimą. Tuo pačiu sykiu ar ne laikas įvesti anglų kalbos skyrių kartai, kuri nemoka lietuviškai. Tokiu būdu būtų galima juos informuoti, ar, teisingiau, net stengtis pritraukti.

Birutė Lukas

Vancouver, B. C.

17 MILJONŲ ŽMONIŲ AMERIKOJ, NEDAVALGO

WASHINGTON. — Massachusetts senatorius John Kennedy sakė pasiūlysiąs įstatymo sumanymą, kad JAV valdžia šelpėtų ne vien užsienio valstybes, bet ir savo pačios piliečius.

Senatorius įteikė savo kolegoms faktus, kodėl reikalinga susirūpinti savo šalies piliečiais. Maisto produktų valdžios nuomojamuose sandėliuose jau esą sukrauta už 9 milijonus dolerių. O tuom tarpu šalyje randasi 17 milijonų žmonių, kuriems trūksta maisto, sako sen. Kennedy.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Dar Vienas Lietuvis Išvyko į Tėvynę

PORT ARTHUR, Ont. — Sekmadienį, gegužės 3 dieną, 9.15 val. vakaro, susirinkom gražus būrelis lietuvių ir ukrainų CPR stotyje atsisveikinimui su dviem is ilgamečiais draugais, grįžtančiais į tėvynę, ukrainu Peteru ir lietuviu J. Motejūnu. Abu draugai išgyveno šioj apylinkėj daug metų, todėl nenuostabu, kad turėjo tiek draugų ir pažįstamų, kurie neužmiršo ateiti atsisveikinti ir palinkėti laimingos kelionės ir linksmo gyvenimo sugrįžus į tėvynę.

Jonas Motejūnas buvo parvykęs į Lietuvą 1932 metais. Išbuvęs 6 mėnesius grįžo Kanadon. Sugrįžęs į Kanadą atsidūrė į bedarbių eilės, kaip ir daugelis kitų. Pagyvenęs metus laiko Kanadoje, 1933 metais vėl grįžo į Lietuvą, manydamas nuolatiniams apsigyventi prie savo šeimos. Bet tuo laiku dėl nedarbo ir kitų sunkių sąlygų jis negalėjo įsikurti Lie-

tuvoje. Ir štai, 1934 metais, vėl grįžta į Kanadą, palikdamas du sūnus, dvi dukteris ir mylimą žmoną.

Grįžęs į Port Arthura, iki 1941 metų pelnėsi duoną dirbdamas sunkų darbą miškuose prie kirtimo popiermalkių. Tik karo metu stojo prie laivų iškrovimo Port Arthur prieklaukoj, kur išdirbo paskutinius 17 metų. Vasaros metu jau būtų prisiėję gyventi iš vyriausybės teikiamos senatvės pensijos ir ilgėtis toli gyvenančios šeimos.

Nuolatiniams kviečiamas jau suaugusių vaikų ir žmonos, kurie darė daug pastangų dėl jo sugrįžimo pagreitini- mo, rašydami konsulams ir ministrams, Jonas balandžio mėn. gauna linksmą žinią, kad jau viskas sutvarkyta ir gegužės 7 dieną grįžta lenkų laivu Batory į Lietuvą nuolatiniams apsigyventi, kur laukia jo šeima, kuri, sulig jo pasakojimu, gy-

vena gana gerai. Vyresnis sūnus dirba ministerijoje ūkvedžiu, viena duktė buhalterijoje raštininke, antra siu- vėja, jauniausias sūnus tar- nauja kariuomenėj. Tad ne- abejotina, kad susitikimas bus linksmas.

Nors mums ir gaila netekti daugelio metų gero uni- jisto ir Kanados Lietuvių Li- teratūros Draugijos nario, bet sykiu ir linksma, kad jo troškimai išsipildė.

Prieš išvykstant turėjome keletą linksmy valandų. Pir- miausia jo šeiminkai, pas kuriuos jis gyveno paskuti- niu laiku, draugai Stukanai, surengė puikią vakarienę, keletas pažįstamų linksmai laiką praleidom. O gegužės 1 dieną Antanas Pilksis už- kvietė pas save ant ūkės. Jis visiems grįžtantiems yra surengęs išleistuvių vaka-

rus ir skaniai pavaišinę su- sirinkusius. Taigi, ir J. Mo- tejūno išleistuvės buvo links- mos, praleidom besišneku- čiudami ir linkėdami lai- mingos kelionės ir ilgo gy- venimo. Dar apšlakstėm ke- leto valstybių palaimintu

vandenėliu.

Kaip dalyvių banketuose, taip ir visos apylinkės drau- gų vardu linkiu tau, Jonai, ilgų metų ir linksmo gyveni- mo sugrįžus į tėvynę, sugrį- žus prie mylimos šeimos.

Peter Kunčys

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminų Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pa- siųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užkeikt į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randas:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą sime daiktus ir nustatysime multo sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūnciamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrin- siųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siūnciamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi averti medačiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius To- ronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglių kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai iš Hamiltono

į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS res- publikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siun- tinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Multo mokestis yra Ukrainska Knyha nu- statytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakare

DZONAS RASELAS

Vertė M. Šapelis

Rojaus Paukštė

Apsakymas

Kai jūs keliaujate į rytus per Archipelago salyną, visur girdite kalbant apie ryžius, kavą, tabaką. Skverbdamiesi toliau, jūs sužinotė apie pipirus, benzolo dervą, alavą ir kopra. Apie visa tai šnekama įvairiomis kalbomis, ryškiai besiskiriančiomis viena nuo kitos ir savitomis. Bet jeigu jūs tęsite kelionę dar toliau, tai pagaliau vykstate į uostą, kur prekiaujama rojaus paukščiais. Tenai tik ir tekalbama apie tų paukščių oranžines ir žemčiūgo spalvos kailelius ir apie mažytį "Karališkąjį paukštį" savo plunksnomis primenantį žariją. Keliautojai itin įdomiai klausosi šitokių pokalbių.

Taip atsitiko ir nuotykių ieškotojui Endriui Harbenui, kuris laikydavo veltui praleista tą dieną, kai besileidžianti saulė užklupdavo jį dar toje parioje vietoje, kur jis buvo vakar. Ieškodamas nuotykių, tasai žmogus iš vakarų ėjo pagal geografinės platumos laipsnius, kol pasiekė Aromatų salas. Čionai, sename Ternate kaime, jam nurodė vieno prekiautojo krautuvėlę, liepsnote liepsnojusią tokiomis spalvomis, jog atrodė, kad kažkas sugavo visas jūrų vaivorykstes, surūšiavo ir iškabino parduoti.

— Tai rojaus paukščių — baikščiausių ir rečiausiai pasaulyje pasitaikančių gyvūnų būtybių kailėliai, — paaskino jam. Jų vidutinė vertė tiek ir tiek, jų kokybė — tokia ir tokia, jų kainos rinkoje be paliovos kyla, o resursai labai riboti.

Endriu Harbenas klausėsi ir svarstė.

— Tuomet aš papuoliau ten, kur reikia, — pasakė jis. — Čionai aš ir pradėsiu sudarinėti sandėrius.

"Galima turėti reikalą su dėžėmis, ryšuliais ir faktūromis, bet pagauti plunksnuotą poemą ir gauti gerą pelną iš gyvūnų deimantų — tai toks biznis, kuriam negaila nei darbo, nei laiko", — pagalvojo jis ir kreipėsi į krautuvėlės savininką, mišrios rasės žmogų, kurio tėvas buvo olandas, o motina — čiabuvis.

— Kuris iš tų paukščių brangiausiai vertinamas?

— "Nuostabusis", — pasakė Janas van Bolis. — Tai labai retas paukštis. O taip pat "Skaisčioji puošmena" ir "Epimakas". Štai šitų geltonų rojaus paukščių aš gaunu ne daugiau kaip du tuzinus per metus. Aš jums par-

duosiu juos nebrangiai.

— Aš noriu, kad jūs ne pardavinėtumėte man, o pirktumėte iš manęs, — tarė Endriu Harbenas.

— Jūs turite paukščių parduoti? — nustebė van Bolis.

— Kol kas ne. Bet bus. Aš dar tikta taikausi prie paklausos ir pasiūlos dėsnio, kurie sudaro ekonomikos esmę. Kaip jūs žiūrite į tai? Prekiautojas apžiūrėjo Endriu Harbeną nuo galvos ligi kojų, skersai ir išilgai.

— Aš manau, kad jums pavyks nudėti pustuzinį tų salų gyventojų pirm negu jie patys nuims jums galvą. Linkiu jums sėkmės! Bet aš įsitikinęs, kad galų gale jūsų galva taps puikiu papuošalu plaukiojančiai stoginei jų kanoe. . . Ir saulė šiandien baisiai spigina. . .

— Ačiū jums už atvirumą, — atsakė Endriu Harbenas. — Bet man seniai prasikalė dantys, aš negirtas ir kol kas neišprotėjau. Aš turiu šimtą svarų grynais, stiprią sveikatą, ir noriu panaudoti savo kapitalą kokiam nors pelningam bizniui. O dabar pasakokite man plačiau apie tuos paukščius.

Janas van Bolis vėl apžiūrėjo Endriu Harbeną ir, gal būt, dėl to, kad jo šaltose pilkose akyse išvydo kažką ypatingo, arba dėl to, kad iš tikrųjų buvo mandagus žmogus, išsamiau paaiškino keistam pirkėjui, kad rojaus paukščių kailėlius čionai atveža iš tolimiausių žemės kampelių, iš Naujosios Gvinėjos džiunglių ir kai kurių neprieinamų salų į šiaurę nuo jos; kad tie kailėliai eina iš rankų į rankas, iš vienos genties į kitą, nuo pajūrio ligi pajūrio, kol pagaliau pasiekia prekybos punktus, kur prekiautojai jau nebeleidžia jų iš rankų. . .

Janas van Bolis buvo labai kantrus, ir Endriu Harbenas buvo kantrus. Jis sukliko išgerti pasiūlytą vyno stiklinę užpakalinėje verandoje ir, kai jau viskas buvo iškalbėta, grįžo prie savo pirmojo klausimo.

Mišrios rasės žmogus kurį laiką patylėjo.

— Aš pasakysiu jums nuostabų dalyką, — pagaliau prabilo jis. — Jūs klausiate mane, kuris iš tų paukščių rečiausiai sutinkamas. Kartą per metus aš gaunu pustuzinį rojaus paukščio kailėlių, paukščio, kuris nepanašus nė į vieną iš rojaus paukščių. Jis neturi vardo, nes dar niekas niekad nema-

tė jo gyvo. Bet šis paukštis tikrai karališkas: purpuras ir auksas! Tamsus kaip sutemos, ir gražus kaip aušra. . . Ach, tai tikras rojaus paukštis!

— Sakote, tik šeši kailėliai per metus?

— Nei daugiau, nei mažiau. Ir jie kainuoja siaubingai daug, bet už juos sutinka mokėti, kiek jūs bepaprasytumėte: keturiasdešimt kartų daugiau negu už paprastus rojaus paukščius. Aš superku visus, kiek pasitaiko, bet jų niekad nebūna daugiau kaip pustuzinis.

— O kur juos suranda?

— Sunku tiksliai pasakyti. Rojaus paukščiai aptinkami įvairiose vietose: vienus pristato iš Misolio, kitus — iš Aruso ar Entrekasto, ar Arklio pasagos kalnų. Tačiau apie tą karališką paukštį aš nieko nežinau, ir niekas nežino, kur jo ieškoti. Mano agentas — atsiunčia man kailėlius iš Veigu. Bet ir jis nežino. Ir čiabuviai, iš kurių jis perka, irgi nežino. Ir laukiniai jūros čiognai, su kuriais čiabuviai prekiauja, irgi nežino.

— Negali būti, — pasakė Endriu Harbenas. — Mūsų amžiuje, bevielio telegrafo ir okeaninių laivų amžiuje, lengva nustatyti kiekvieno daikto gimtinę. Mes nebekeliaujame už jūrų marių ieškoti amžinos jaunystės fontanų arba žemčiūgų kalnų, tuo labiau stebuklingų šalių.

— Taip? — šyptelėjo van Bolis. — Tuo tarpu jūs pats nusikraustėte per daug, tikrai per daug toli.

— Bet aš nesiroošiu ieškoti stebuklingų šalių arba klausytis pasakų apie stebuklus.

— Šit kaip! O aš palaikau jus žmogumi, kuris daug matė savo gyvenime ir turėjo galimybę įsitikinti, kad pasaka apie stebuklus — tai tikrovės abėcėlė.

Endriu Harbenas, suraukęs kaklą, žiūrėjo į uostą, kuriame visą dieną siuvo džonkos ir prao su įvairiausių tautybių komandomis. Jos atplaukdavo ir išplaukdavo nežinomais tikslais į nežinomus uostus taip pat, kaip ir tais laikais, kai faronas Ramzis laikė savo rąkose tolimiausią forpostą Va karuose, ir taip pat išplauks ir atplauks tuomet, kai visa žmonija pakils į aukščiausią kultūros laipsnį.

— Na, o ką pasakoja apie šalį, kurioje gyvena tas paukštis? Ar yra kokia nors legenda?

— Nėra jokios legendos. Ir kodėl jina turėtų būti? Jūs važiavote per kraštus ir miestus, kur kiekvienam žmogui prikljuota etiketė ir kur kaimynai gali pakviesti policiją, jei jie nežino jūsų tikslaus užsiėmimo. O šičia salos. Tūkstančiai salų. Jos taip pasislėpė tarp rifų ir

jūros srovių, kad jūs jų nerasite žemėlapyje. Ir žmonių šičia — šimtai tūkstančių! O apie jų užsiėmimus, papročius ir paslaptis jūs nepasiskaitysite nė viename pranešime. Kažkur yra sala, kurioje gyvena purpurinis rojaus paukštis. Ir tai viskas, ką galima pasakyti.

— Parodykite man tokį paukštį, — paprašė Endriu Harbenas.

Janas van Bolis atnešė sandalo medžio dėžutę, atsargiai atidarė ir pastatė priešais lankytoją. Endriu Harbenas žvilgtelėjo ir prieš jo akis plykstelėjo liepsnojantis spalvų fejerverkas. Maždaug žvriblio didumo paukštis turėjo ant šakos. Jo krūtinėlė buvo padengta smulkučiais auksu dryželiais, kai kur įgaunantiais bronzinį atspalvį; nuo dryželių sklaidėsi ilgesni pluksnų pluošteliai, tartum kaspiniai, tamsiai purpuriniai apačioje ir palaipsniui tapmą spindinčiu auksu.

Endriu Harbenas primerkė akis, tartum nuo saulės, ir uždarė dėžutę.

— Aš surasiu tą salą, — greitakalbe prabilo jis, — ir pristatysiu jums pilną valtį tokių kailėlių!

Janas van Bolis nusijuokė ir paėmė dėžutę.

— Ne, ne! Tai tik stebuklinga pasaka! Aš norėjau palinksminti jus: taip maža keliauninkų beužsuka pas mus. Be to — ar jūs žinote? — tas rojaus paukštis — baikščiausia ir labiausia laukinė būtybė pasaulyje.

— Dėkoju jums, — pasakė Endriu Harbenas. — Aš tai girdėjau ir anksčiau. O dabar pakalbėkime apie tai, kaip man pasiekti Veigu. Kur aš galėčiau pirkti nedidelį jūrinį katerį, tvirtą, bet pigų?

Po trejetos mėnesių, skverbdamasis vis toliau į rytus, Endriu Harbenas padarė dar vieną postovį. Jis neturėjo kitos išeities: jis negalėjo tiksliai nustatyti savo buvimo vietos žemėlapyje tokioje erdvėje, kurią užima prie jo prispaustas didysis pirštas. Jis, be abejo, buvo anapus Molukų salų, matyt, arti Džailolo sąsiaurio, — ir, gal būt, į šiaurę nuo Dampjero. Toliau orientuotis jis tegalėjo pagal sroves ir vėjus, kurie svaidė ir sukinėjo jo mažą laivelį, lyg vilkiuką, — srovės, greitos, tartum kaskados, ir vėjai, ūmūs, tarsi moters charakteris. Jis matė visokių pakrančių, sutikdavo įvairių čiabuvių genčių ir tik laimingai atsitiktinumu išvengė laivo sudužimo ir į jį paleistų strėlių. Bet šį kartą bausis štormas kiaurą naktį ginė jį per siaurą bazalto salelių labirintą; šniokščiančios bangos viena paskui kitą šiepė jam ilgus juodus dantis, kol pa-

galiau jo laivelis įsirėžė į krantą.

Rytą jis išlipo į nelygaus pajūrio lopelį, nusėtą bazalto rieduliais; išlipo ir čia pat susmuko iš nuovargio po nemiegotos nakties. Kai pabudo, saulė jau nepakenciamai kaitino galvą, ir šiurkštus, jautiškas balsas gaudė ausyse.

Žmogus stovėjo greta, iškildamas viršum jo, — augalotas žaliukas barzdyla su vieninteliu raisčiu per klubus jo kūnas nuo stipraus įdegimo įgavo senos pypkės spalvą. Žmogaus akys priminė žydras porcelianines sagas, o rūdžių spalvos gaurai nukaro aplink galvą.

— Kelkis! — suriaumojo jis Endriu Harbenui ir tuoj pat pridūrė: — Koks velnias tave čion atnešė?

Endriu Harbenas pažvelgė į jį lyg į smėklą, bet ta smėkla skaudžiai bakstelėjo jam į pašoną basa koja, kieta it kanopa.

— Atsakyk, arba aš su-laužysiu tau šonkaulius!

Endriu Harbenas buvo išbadėjęs, jį krėtė drugys, jame vos ruseno gyvybė.

— Ką aš galiu tau atsakyti? — sunkiai ištarė jis.

— Matau, kad silpnas, — tarė smėkla, atvėpusi lūpą. — Bet tu panašus į pipirą! O kur gi kiti? Aš nemačiau laivo likučių rifuose.

— Su manim daugiau nieko nebuvo. Aš išsikėliau vienas.

— Tu išsikėlei vienas? Vadinasi, tu turėjai kažkokį tikslą? Atsakyk ir nebandyk meluoti!

Endriu Harbenas nežinojo, kaip elgtis su tuo baltuoju laukiniu. Jis pasakė, atplaukęs čionai prekiauti.

— Norėjai prekiauti? — įtartinais ir piktais žvilgdamas į Harbeną paklausė baltasis laukinis. — Aš suprantu, kokia prekyba tu norėjai čia užsiimti! Tu iš tu, kurie landžioja ieškodami turtų, a? . . Vos spėjai žmogus susirasti sau malonų nuošalų kampelį, kur galvoji pagyventi su savo mergele, kai tave pradeda atakuoti valkatos iš visų keturių vandenynų. Nėra ramybės, nors poliujie apsigyventum! Žinai, aš jau senokai lūkurioju kurio nors iš jūsų gaujos!

— Tu viskuo pranašesnis už mane, — pagarbiai tarė Endriu Harbenas.

— Taip, — nūriai ir paniekinančiai linktelėjo žaliukas. — Tau reikėjo atsibastyti šičia su savo draugais ir pasiimti porą kulkosvaidžių. Nežau tu įsivaizdavai, kad vienas užgrobsi šitą salą! . . Žinom tokius!

— Jeigu būčiau žinojęs, gal būčiau geriau pasiruošęs.

— Ateis laikas sužinoti. . . Pranešu tau, kad pirmiausia privalėjau nusukti tau sprandą. Taip įsakė karalius, bet

vyriausiasis teisėjas stojo ginti, ir teismas nusprendė palikti tave gyvą, kad aš galėčiau truputį pasilinksminėti.

Jis išsiėpė dantis šlykščiai šaipydamas.

— O kokia tauta čia gyvena? — paklausė Endriu Harbenas, mėgindamas sužinoti, pas kokią nežinomą gentį jis pakliuvo.

— Aš, — atsakė milžinas. — O'Rajenas.

— Orionas! — pakartojo Endriu Harbenas ir pagalvojo, ar tik nesikrausto iš proto; jo sąmonėje suskambejo ištrauka, skaityta mokykloje:

"Žvaigždžių šviesoje prieš jį štai stojo

Rūstus žaliukas Algebaras Medžiotojas Orionas."

— Ar tai turi bendro su Plejadomis?

— Džimas O'Rajenas — prieš trejus metus, gruodžio 19-tąją, prie šios salos sudužusios škūnos "Linksmasis draugas" kapitono paskutinis padėjėjas, — paprastai atsakė žaliukas. — Ir jokių giminių neturiu visame pasaulyje. Ir niekur manęs neieško: nei rytuose, nei vakaruose — taigi, gali neuostyti nusikaltimų, jeigu kuo nors įtari mane. Tai mano teisėtai valdoma sala. Tu čionai niekšingas sienos pažeidėjas, ir nebandyk plepėti man nieką, jei dar nori gyventi ir kvėpuoti.

Tai taręs jis sugriebė Endriu Harbeną viena ranka ir pasikišo po pažastimi. Tai buvo lengva padaryti: kelionės metu Endriu Harbenas neteko penkių dešimčių svarų svorio, iš jo beliko oda ir kaulai.

Jie pakilo ant kalvos, domiuojančios pakrantėje, ir įžengė į išvalytą aikštelę, kur stovėjo lūšnelė, stropiai suręsta iš bambuko. Priešais plačią verandą sėdėjo mergina dviem ilgom juodom kasom, aprėmusiomis juodbruvą veidą, aprėdyta spindinčiu purpuro rūbu, nuo pečių krintančiu ant krūtinės ir žemiau talijos. Ji nustebusi žiūrėjo į Endriu Harbeną, o jisai į ją — su nepaprastos nuostabos ir susidomėjimo įjausmu, nes merginos purpurinis aprėdas, dailiai susiūtas ir pritaikytas, buvo susiūtas vien iš paukščių kailėlių — tų pačių karališkų rojauš paukščių kailėlių, kurių ieškodamas jis ir atplaukė čia.

Švelnios plunksnų linijos įstrižai leidosi žemyn; kiekvienas kailėlis tartum plati aukso plokštė nuostabios spalvos fone. . . Maždaug trijų šimtų kailėlių prirėmė šitam apdarui ir niekas pasaulyje: nei sabalų mantija, nei karaliaus karūnavimo rūbai — negalėjo susilyginti savo grožiu su aprėdu, kurį Endriu Harbenas išvydo ant tos laukinės pečių neži-

nomoje saloje kažkur netoli Džailolo sąsiaurio. . .

"Ant laukinės pečių" — taip iš pradžių pagalvojo Endriu Harbenas, nes čia, būvė moteris yra čiabuvių moteris, o jos aprėdas — ištisas turtas, bet kai ji atsistojo ir pažvelgė jam į akis, jis išvydo, kad gražusis aprėdas dengė nemažiau gražų kūną, o gal būt, ir labiau. . .

Mergina buvo tamsaus gymio, malajiečių tipo, su vos pastebimu raudonių skruostuose; jos mažytė burna priminė gėlę. Juodose, tartum agatas, akyse po vešliais išlenktais antakiais ruseno

slaptos geismo žarijos, o visa jos liekna, lanksti figūra virpėjo lyg paukštė. Kai ji prabilo, rodos, kažkas įsiveržė. Endriu Harbeno vidun, palietė jo sielos stygas ir privertė jas skambėti. Jam buvo nesvarbu, ką ji kalbėjo, — nors tai irgi buvo gana įdomu, — kad tik nesiliautų skambėjęs švelnus jos balsas, sukelijantis neapsakomą žavesį.

— Tai tu ne visus juos užkasei! — sušuko ji, žiūrėdama į Endriu Harbeną, vos besilaikantį ant kojų greta milžino.

(Bus daugiau)

Dėl Naujos Partijos

Jau žinoma visiems, kad Kanados Darbininkų Kongreso suvažiavime buvo iškeltas sumanymas dėl suorganizavimo visai naujos darbininkų partijos, į kurią įeitų visi darbo žmonės. Jau daugelis organizacijų ir veikėjų diskutavo šį klausimą. Žemiau paduosime bendras mintis, kurios buvo iškeltos United Electrical, Radio and Machine Workers unijos Nacionalės Tarybos konferencijoje. Ši konferencija štai ką siūlo:

Kad naujos partijos vardas būtų Canadian Labor-Farmer Party (Kanados Darbininkų - Farmerių Partija).

Į programą turi įeiti: Gynimas žmonių interesų nuo monopolijų ir didžiojo biznio užmojų.

Davimas progos darbo žmonėms politiniai pasireikšti už darbą visiems, už atitinkamas kainas fermerių gaminams, už pilną socialią apsaugojimą žmonių nuo darbo ir kitų negerumų, už išvystymą ekonomijos, kuri sudarytų pagrindą dėl pakėlimo žmonių gyvenimo standarto.

Ta partija turėtų įsteigti normalius prekybinius ryšius su visomis šalimis ant lygybės pamatų.

Kanados užsienio politiką vesti taikos ir sugyvenimo linkme, nežiūrint skirtumo socialinė ir politinė sistemoje.

Išlaikyti pilną Kanados nepriklausomybę.

Nacionalizuoti ir vystyti gamtinius šalies resursus, nacionalizuoti visuomeninius aptarnavimus, kaip susisiekimo, transportacijos ir jėgos.

Istatymais užtikrinti civilines ir unijines teises.

Kas liečia narystę ir struktūrą, UE unija siūlo sekančias:

Priimti visus į narius, kurie sutinka su partijos siekais, programa ir konstitucija, priimtus demokratiniu būdu kuriamojoje konvencijoje.

Nauja partija turi būti paremta federacine struktūra, prie kurios galėtų prigulėti ne tik pavieniai, sudarant skyrius, bet ir organizacijos, sutinkančios afiliuoti.

Partijoje turi sudaryti tvirtą pagrindą unijos su tikra naryste. Unijos dalį narių mokesčių turėtų skirti šios partijos reikalams. Toks paskyrimas reikš pavienių narių duoklių apmokėjimą.

Jei nariai tų unijų nori, gali prigulėti pavieniais.

Visose partijos konferencijose atstovybė turėtų būti proporcingai pagal unijų narių skaičių. Turi būti sudaryta tvarka, kad negalėtų diktuoti koki blokai.

Išrinkti partijos nariai į kokią nors visuomeninę vietą turi būti atsakomingi prieš savo partiją už savo veiksmus.

Provincialė ir nacionalė konvencijos turi susidėti iš tiesioginių konstituencijų ir unijų atstovų. Viršininkai turi būti renkami atitinkamose konvencijose.

Kas liečia konstituciją, ji turi būti tokia, kad partijoje galėtų prigulėti darbo žmonės ir fermeriai su skirtingomis pažiūromis daugeliu klausimų, bet vienodomis pažiūromis tuojantiniams reikalais ir siekais.

Konstitucijos pagrindu turi būti sutikimas su didžiūmos nutarimu. Turi būti užkirstas kelias užkrovimui dogmų ir filosofijų, kurios uždarytų duris individualams ir grupėms prigulėti, nors jos remtų tuojantinių reikalų programą.

Paieškojimas

Alf. Gyzius, s. Jono, gyvenantis Kostiuškos g. 3, Nemenčinėj, paieško savo dėdės, motinos brolio, Apolinaro Matulio, kilusio iš Vabalninkų miestelio. Prieš pirmąjį pasaulinį karą emigravusio į JAV ir gyvenusio Bostone, Baltimorėj bei Čikagoj.

Ar Žinote, Kad:

Grenlandija, priklausanti Danijai, turi 839,782 ketvirtaines mylias. Tai didžiausia sala pasaulyje.

Aukščiausia vieta turi 2,000 pėdų virš jūros. Visas salos paviršius apdengtas virš mylios storio ledu. Ledo nėra tik kai kuriuose pakraščiuose. Ten gyvena nedidelis skaičius eskimų ir danų.

Upių yra ir vandenynuose. Jos vadinamos okeanų srovėmis.

Viena tokių teka iš Meksikos įlankos tarp Floridos ir Kubos, visu rytiniu JAV pakraščiu. Plotis 100 mylių ir kelių šimtų pėdų gylio. Greitis — 100 mylių per parą.

Pasaulyje yra 15 labai didelių ežerų, kurių 5 randausi JAV ir Kanadoje.

Pats didžiausias — Superior ežeras. Paskui seka Huron, Michigan, Erie ir Ontario.

Himalajų kalnai centralinėje Azijoje turi 5 aukščiausias viršūnes pasaulyje. Aukščiausias kalnas — Everest, 29,000 pėdų aukščio.

Montrealietis

Paieškojimai

Ona Šepronienė-Limontaitė, Kėdainių rajono, Vosyliškio pašto, A. Levikainių kaimo, paieško savo tetas Zofiją ir Južę Limantaites, dukteris Antano, pirmiau gyvenusias JAV.

Felicija Šimkienė - Mickavičiūtė iš Levikainių kaimo, Vosyliškio pašt., Kėdainių rajono, paieško savo dėdės, motinos brolio Romano Jagmino, kilusio iš Kimantų k., Raseinių apskrities; prieš pirmąjį pasaulinį karą išvykusį į Jungtines Valstijas.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Kultūrinis parengimas

Praėjusį sekmadienį Lietuvos salėje įvyko Literatūros Draugijos Toronto kuopos suruoštas kultūrinis parengimas. Buvo parodytos lietuviškos filmos ir išstatyta knygų paroda.

Pradedant programą drg. Z. Janauskas pasakė trumpą kalbą apie reikalą prigulėti prie Lietuvos Literatūros Draugijos ir lankyti jos susirinkimuose. Be to, jis kreipė visų dėmesį į išstatytas knygas, kviesdamas visus su jomis susipažinti ir, jei pageidauja, užsisakyti.

Ir tiesa, knygų buvo išstatyta nors ne tiek daug, bet ypatingai įdomių, pastaraisiais metais Lietuvoje išleistų.

Filmai buvo parodyti du: "Tiltas" ir "Draugystės Dienos". Parodymas įvyko gerai ir visi buvo jomis patenkinti. Netgi norėjo dar daugiau pamatyti, tik jau buvo laikas eiti į namus vakarieniauti. Ir taip ilgiau užtruko, negu buvo numatyta.

Filmų rodomą gabiai atliko drg. J. Yla.

Žmonių buvo susirinkę gal virš 70. Atsižvelgiant į pavasario gražią dieną, tai pusėtinai daug. Smagu pažymėti, kad buvo gražūs būrys ir hamiltoniečių.

Išlaidų padengimui buvo sukelta \$47.05. O žurnalų, bei knygų, drg. T. Rimdžiaus pastangomis, išparduota už virš \$11.00.

Report.

Dar apie pavienių balių

TORONTO. — Aną šeštadienį atsibuvo didelis ir gražus balius, rengtas pavienių vardu. Apie tai jau buvo rašyta, bet dar reikia dadėti.

Kaip jau buvo minėta, pagal komiteto nutarimą, buvo apdovanoti trys draugai, kurie traukimo būdu buvo išrinkti. Nors dovanos buvo nedidelės, bet jie buvo patenkinti. Savo kalbose išsireiškė, kad pirmą sykį savo gyvenime turėjo tokį momentą, tokią dalyvių pagarbą.

Rengėjų komitetas iš anksto nutarė, kad likusią dalį pelno aukosim Kanados Lietuvos Literatūros Draugijai, ką ir padarėm. Aš manau, kad klaidos nepadarėm paaukodami KLLD. Visi žinome, kad ta draugija praveda didelius darbus darbo žmonių naudai. Leidžia knygą, žurnalą, remia darbo žmonių spaudą, paremia rinkimines kampanijas, kuriose darbo žmonės turi dalyvau-

ti. Ši dovana draugijai yra nuo visų dalyvavusių, ypatingai nuo laimėtojų. Man atrodo, kad tokiose partijose dalyvauja daug žmonių, susideda daug pinigų ir jeigu viską suvalgyti ir pragerinti arba vienam ar dviem atiduoti, tai yra per daug. Būtų naudingiau visiems, jeigu dalis būtų skiriama visuomeniniams darbo žmonių reikalams.

Turiu priminti, kad turėjome smarkias šeimininkes, kurios įdėjo daug darbo pavaišinimui apie 150 asmenų. Tai buvo Mrs. J. Baltras, Mrs. M. Jurkštas, Mrs. Grinskis, taip pat gražios jų dukrelės, kurios patartnavo prie stalų. Visoms širdingai ačiū.

Komiteto vardu
J. Valūnas

Iš Gegužės 3 Dienos SDD 1 Kp. Susirinkimo

TORONTO. — Iš sekretoriaus raporto paaiškėjo, kad ligos guldo narius į lovą. Štai penki nauji ligoniai: P. Dautienė, M. Samoškienė, P. Stukas, A. Betkus (išvežtas į ligoninę) ir M. Turkus. Pastarasis namuose susižeidė koją ir buvo išvežtas į ligoninę. Ši žmogų palietė skaudi nelaimė. Diena prieš tai palaidojo savo žmoną. V. Masienė parsivedė pas save pernaktoti, kaip mažai matantį. Išryto atsikėlęs paslydo ir išnarino iš klubo koją.

Taip pat raštininkas pranešė, kad trisdešimt penki nariai suspenduoti. Kodėl taip mažai paisy savęs, kad negali laiku užsimokėti narius mokesčius? Susirgę negali gauti pašalpos, jei būna susispendavę, tada išmctinėja draugijai. Draugija gi negali laužyti konstituciją.

Buvo renkami delegatai į ateinantį draugijos kuopų atstovų suvažiavimą. Išrinkta vienuolika, o ateinančiame susirinkime bus darinkta daugiau.

Jau prasideda vasarinis sezonas, tad nutarta per vasarą laikyti susirinkimus paprastais vakarais. Sekantis susirinkimas įvyks pirmą antradienį vakare, 7.30 val., birželio 2 dieną.

Finansų raštininkas prašo visų narių ateiti sekantį susirinkimą ir užsimokėti duokles, nes jis po to išvyks iš miesto, o liepos ir rugpjūčio susirinkimuose užims jo vietą kas kitas, nepatyręs raštininko darbe. Taigi, draugai ir draugės, užsimokėkite duokles, nes nežinote, kas gali būti rytoj.

Žinote, kad turime ilgus ligonius: Nemažūną, Masį, Jasutį. S. Kaptainis jau atsimeldavo nuo pašalpos, bet jis dar nepilnai sutvirtėjęs. Serga ilgą laiką I. Sakalaus-

TORONTIEČIŲ RUOSIAMAS

Liaudies Balso Metinis

Piknikas

įvyks

Birželio - June 21 d.

ELDORADO PARKE
(Prie Brampton, Ont.)

Prašome ruoštis jame dalyvauti. Detališkesnis skelbimas tilps vėliau.

Pikniko Komitetas

kas. F. Laurusevičius turėjo Korespondentas velina vioperaciją, bet jau grįžo iš li-siems greitai pasveikti. goninės ir gražiai sveiksta. A. Morkis

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

344 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuval Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3, Orillia N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių
Savininkai S. S. Zostautal
Telefonas: FA. 4-6831

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

341 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta